

Minden alábbirt tárgyak szállásdíj és csomagolási széküldetnek. Traugott Minden legkisebb com-missio leggyorsabban kivitetik.

VII. Arany- és ezüstáru-osztály.

A kereskedő, ki különösen arany és ezüstáru eladásával foglalkozik és ékszerésznek nevezi magát, abban különbözik tőlünk, hogy gyakran napok sőt heteken át nem csinál üzletet. Ha azután mégis vevő jelenik meg, az először rangja vagy fizetőképessége szerint tagsálatik, a mikor az ékszerész vagy u. n. aranymű- ves az üzletdíjat és időt egyszerre veszi meg rajta. Mi, kik a világ minden készit- ményével foglalkozunk, egyuttal nagy raktárral bírnunk, nemes fémekből arany-, ezütből stb. Tehát azon nagy forgalomnál fogva, melyet eszközünk, az arany- és ezüsttárgyaknál is csak a szokott minimal hasznót vehetjük, minthogy csak fo- gyasztási cikkeknek tekinthetjük, a mit figyelembe kérünk venni.

Aranyáruk.

14 karatos aranyból (jobb mint az előbbi 2. sz.) a törvény szerint a cs. k. fémjelző hivatalból jelezve.

Inggombok ingelókra simák vagy guillochirozva 5, 6, zománczozva 5, 6, 8, valódi gyöngyökkel vagy kövekkel 6, 7, 8, 10 ft.

Kézeltők (nagyok egy pár sima vagy guillochirozva 10, zománczozva 8, 9, 10, 12, valódi gyöngyökkel és kövek- kel 8, 10, 12, 15 ft.

Golyó-gombok gallerókra vagy ke- zeltőkre dbja 1.50, 2, 2.50 kr.

Medaillonok fényképekre simák, guil- loch. vagy zománczozal 6, 7, 8, 9, 10 és fölébb 50 forintig, valódi kövek és gyöngyök befoglalva, 8, 10, 11, 12, 14, 15, egész 50 ftig.

Szívek, kinyithatók zománczozal valódi gyöngy vagy türkiszszel 5, 6, 7, 8 ft.

Gyűrűk valódi gyöngyök vagy külön- féle kövek befoglalva, 3, 3.50, 4, 5, 6, 7, 8, 10, valódi raute-val 10, 12, 15, 20, 100 ftig.

Pecsétgyűrűk a legkedveltebb valódi kövekkel, mint jaspis, topas, amethyst, almantin, onyx, carneol stb. 7, 8, 9, 10, 12, 15-30 ftig, pecsétgyűrűk kő nél- kül u. n. lemezgyűrűk, 9, 10, 12, 15-30 ftig.

Bevésése betűk- és szavaknak különö- sen olcsó.

Naszgyűrűk 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7 ft. súly szerint (ugyanazok 6 karatos aranyból is 2, 2.50, 3 ft.)

Óralánczok minden kedvelt faconban, rövidek urak számára 18, 20, 25, 30-100 ft. Női órákra 20-50 ftig, hosszú nyálkálanczok modern tolvál 40, 45, 50 egész 150 ftig.

Broche-ok és fülönfüggők 1 egész garnitúra zománczozal, valódi gyön- gyök vagy kövekkel kerek és oval 20, 25, 30, 100 ftig, a broche vagy függő egyedül csak a fele.

Broche-ok fényképek betételére 10, 12, 15, 20, 50 ftig.

Lenesés-függők gyermekek számára, sima 1.50, 2, 2.50, 4 ft., két kövekkel 1.75, 2, 2.50, a nagyobb nemű gyer- mek-függők 4, 5, 6, 8 ft.

Karpereczek sima 17, 18, 20, 25, 30, ftig, zománczozal valódi gyöngyökkel 25, 30, 35, 40, 100 ftig.

Keresztek faconirozva 2, 2.50, 3, 4, 5, zománczozal valódi kövek vagy gyöngyök 2.50, 3, 3.50, 4, 5, 6, 8, 10 ft.

Női nyakék-lánczok medaillonnal vagy keresztekre legkedveltek facon, 6, 7, 8, 10, 12, 15, 20-50 ftig.

Uri-nyakendők az idény legújabb mustrája 5, 6, 7, 8, 10, 12, 15, 20 ftig.

Gyöngyáruk 1.15, 1.75, 2, 2.50, 3, 5 ft. Órakeszkek 2.50, 3, 4, 5, 6, 7 ft. stb. Itt nem említett fajok megrendelésre legjobban kivitetik.

Legfinomabb-etuik minden ékszer- hez, kisebbek 40, 50, 60, 80 kr., na- gyobbak 1, 1.20, 1.50 kr.

A legjobb s legolcsóbb órák. Valamennyi órák a bécsi cs. k. fémjelző- hivataltól a valódiság jelével ellátva.

Szabályzott genfi zsebórák: egy évi jótállással, helyes járásukban fel- tetlenül lehet bízni. (Mindenszabályozott óráról jótállási jegy adatik.) Hogy olcsón lehessen eladni, sokat kell eladni.

20 ftos megrendelésnél egy pompásan kiállított albumot kapni, bórbe kötve 200 képre, melynek valódi értéke 6 ft-ra rug; **40 forintnál** egy csetette-6 személyre való étészettel; **60 forintnál** 12 személyre ingyen rabatt gyánánt; egy oly kedvezményt csak oly egyszerű telepezet nyújthat.

Egyesegyedül kapható az általánosan ismert áruháznál: TRAUGOTT FEITEL Bécsben, Kärntnerring 2.

Ezüstáruk.

finom ezütből, a törvény értelmében a cs. kir. fémjelző hivataltól a valódiság bélyegével ellátva (kivárat szerint fehé- ren vagy aranyozva).

Medaillonok fényképekre, simák vagy zománczozva 2.50, 3.50, 4, 5, 6, zománczozal és kövekkel 2.50, 3, 4, 5, 6 ft., egészen zománczozva valódi türki- sek vagy gyöngyökkel 3.50, 4, 5.50, 6 ft.

Óralánczok minden tetszés szerinti fa- conban, rövidek, uraknak elegáns kulcsal 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 6, 7, 8, 10 ft., női órákra 2.50, 3, 4, 5 ft., hosszú nyálkálanczok finom tolvál 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 ftig.

Tisztli lánczok rövidek lógóval 6, 8, 9, 10, 12 ftig.

Broche-ok és fülönfüggők 1 egész garnitúra faconirozva zománcz vagy kövekkel kerek és tojásdél 10, 12, 15, ft. A broche vagy függő maga fele.

Broche-ok fényképekre 4, 4.50, 5, 6, 8 ft. Lenese-függők gyermekeknek 60, 70, 80, faconirozva 70, 80 kr., 1 ftig.

Karpereczek zománczozva vagy fel- irattal 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 6.50, 7, 8, 10, 12, 15, más fajok 7, 10, 12 ft., valódi gyöngyök vagy kövekkel 8, 10, 12, 15 ftig.

Keresztek faconirozva 50, 80 kr., 1.50 kr., Krisztussal 50, 60, 70 kr., zománcz 1.20 kr.

Női nyakék-lánczok medaillonok és keresztekre legszebb facon 2.25, 2.50, 3, 4, 5 ft., gyűszűk 1, 1.20, 1.50, gyöngyáruk 50 krtól 1 ftig, nyak- kendők-tük, órakeszkek stb.

Modern-filigran-ék legfinomabb ezütből, fehér, művészen dolgozva és meglepő szépséggű, 1 garnitúra broche és függő 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15 ftig. A broche vagy függő maga fele.

Tartók a fennebbi ékszerhez 20, 40, 60 kr., finomak 40, 50, 60, 80 kr., 1, 1.50 kr.

Nagy ezüst-tárgyak kések, villák, evő-, és kávékanalak tej- és levesme- rők, sótartók, borhűsítők, cukortál- czák vagy vázák, cukorkesapók, étage- rek, kézi és asztali gyertyatartó, tea szűrő, gyermek-csengetyűk, kulcs- horgok stb. 1168 (6-6)

Valódi koral-ék aranya foglalva; függők gyermekeknek 3, 4, ft., nőke- nek 5, 7, 8, 10, 12, 15, 20 ftig, bro- che-ok 8, 9, 10, 12, 15, 30 ftig; egész garnitúra broche és függő 12, 14, 15, 17, 20, 25, 30, 50 ftig, koral-kresz- tek aranya foglalva 2.50, 3.50, 4, 5 ft.

Valódi gránát-ék aranya foglalva, 1 garnitúra broche és függő 8, 10, 12, 15, 30 forintig. A broche vagy függő egyedül fele.

Gránát-kreszt 1, 1.50, 2, gránát-kar- perecz 12, 15, 20, gránátisziv 3.50, 4, 10 ftig.

Gránát-medaillonok minden nagyság- ban -30 ftig.

Gránát-ingelő-gombok 2.50-10 ftig. Gránát-kézeltő-gombok 5-20 ftig.

Gyári árak: Ezüstheng. órák 4 rubinnal 10-12 ft. » » aranykerettel rug. 12-14 » » » dupla fődéllel 15-17 » » » kristályüveggel 15-18 » » » horgonyórák 15 rubinnal 16-19 » » » kettős főd. 15 rub. 19-23 » » » kristályüv. 15 rub. 19-25 » » » Hadseregóra, kettős főd. 28-30 » » » Remontoirs, kristályüv. 20-30 »

A „VICTORIA“ biztosító-társaság,

mely Kolozsvárott 1865. évben alakulván, 1870. zárszámlája szerint máris **3.200.000,059 ft. 54 kr. biztosítéki alappal bír.**

- Biztosításokat elfogad:**
- I. Tűzkárok ellen.
 - II. Szállítmányi áruk, utoni elkárosodás ellen.
 - III. Jégkárok ellen, mindennemű terményekre. Végre:
 - IV. az ember életére,

minden módozatokban a legkedvezőbb feltételek és olcsó díjak mellett.

Életbiztosítási példák:

I. Ha valaki családjának vagy kedvezményezettjének halála esetén fizetendő 1000 ft. tőkét biztosítani ohajt, fizet:
Egy 25 éves 19 ft. 70 kr., egy 40 éves 31 ft. 70 kr., egy 55 éves 59 ft. 30 kr.
» 30 » 22 » 70 » » 45 » 39 » 10 » » 60 » 75 » 60 »
» 35 » 27 » 20 » » 50 » 47 » 60 » » 65 » 103 » 50 »
évenkénti díjat.

II. Ha valaki gyermekének 18., 20. vagy 24. korévben fizetendő 1000 ft. kihá- zasítási vagy neveltetési tőkét biztosítani ohajt, fizet:
Egy 1 éves gyermektől 18 korévig 20 korévig 24 korévig
» 2 » » 40 ft. 20 kr. 33 ft. 60 kr. 24 ft. 70 kr.
» 3 » » 44 » 10 » 36 » 70 » 26 » 50 »
» 4 » » 48 » 50 » 40 » 10 » 28 » 80 »
évenkénti díjt.

III. Ha egy jelenleg 28 éves férj és 22 éves neje valamelyik elhalálzásakor, a túlélő részére fizetendő 1000 ft. biztosítási ohajt, fizet 31 ft. 30 kr. évenkénti díjt. Ezenkívül elfogadja a

tulélési csoportok (Assotiatio) biztosításait is.

Minden biztosítási miveletknél a biztosítottak, már az első évtől kezdve a társaság 50% nyeresémben részesíttetnek. Egyéb módozatokra nézve s különben is mindenkben bővebb felvilágosítással szolgálnak a társasági felügyelők, vidéki ügynökök és

a „Victoria“ biztosító-társaság
vezérügynöksége Pesten, (régii posta-utca 2. sz., 2. emelet).
Utányomás nem díjaztatik. 1189 (6-26)

Gyógyszerész gyakornoknak

elfogad egy 4-6 gimnázium osztályu végzett fiatal embert, há- rom évre, minden fizetés nélkül
Maléter Albert,
1231 (1-3) gyógyászati Jólsván (Gömörmege).

Előfizetési fölhívás

VASÁRNAPI UJSÁG

POLITIKAI UJDONSÁGOK

1872. évi folyamára.

(Ismeretterjesztő és politikai hetilap. — Az egyik számos eredeti képpel illusztrálva; a másik rendkívüli mellékletekkel bővitve.)

Előfizetési föltételek:

postai széküldéssel vagy Pesten házhoz hordatva.

A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt:

Egész évre (január—december) 10 ft. — kr.
Félévre (január—június) 5 „ — „

Csupán Vasárnapi Ujság:

Egész évre (január—december) 6 ft. — kr.
Félévre (január—június) 3 „ — „

Csupán Politikai Ujdonságok:

Egész évre (január—december) 5 ft. — kr.
Félévre (január—június) 2 „ 50 „

Egyes előfizetések legzélszerűben postai utalvány által eszkö- zölhetők, a melyre bérmentesítésül csak egy 5 kros bélyeg kiváttatik.

Teljesszámu példányokkal még folyvást szolgálhatunk.

Uj kedvezmény!

A „Vasárnapi Ujság“ és „Politikai Ujdonságok“ előfizetői a kiadó intézkedése folytán a jövő 1872. évtől kezdve azon kedvezményben részesülnek, hogy az „Uj Regelő“ című vállalatot, mely évenként 24 füzetben jelenik meg, s válogatott érdekes regényeket tartalmaz, egész évre 6 ft. helyett 4 ftért, félévre 3 ft. helyett 2 ftért rendelhetik meg.

A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok kiadó-hivatala.
(3-3) (Pest, egyetem-utca 4-dik szám alatt.)

Pest, februárius 4-én 1872.

Előfizetési föltételek: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. — Fél évre 5 ft.
Csupán Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. — Csupán Politikai Ujdonságok: Egész évre 5 ft. — Fél évre 2 ft. 50 kr.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokat illetőleg: Egy négyzet hasábjott petit sor, vagy annak helye, egyszeri ígtatásnál 10 krajczárba; háromszori vagy többszori ígtatásnál csak 7 krajczárba számíttatik. — Kiadó-hivatalunk számára hirdetémenyeket elfogad Bécsben: Oppelik Alajos, Wollzeile Nr. 22. és Haasenstein és Vogler, Wollzeile Nr. 9. — Bélyeg-díj, külön minden ígtatás után 30 krajczár.

Tököly Sabbas.

(1760-1842.)

Azok közé, kik korán átlátták, hogy minden nemzet csak annyit ér, a mennyi szellemi kincsel rendelkezik, s fenmara- dása biztosítékát csak művelődésében ta- lálhatja fel; azon még kevesebbek közé, kik e meggyözdéstől áthatva életök munká- ságát s egész hatását, holtuk után pedig összes vagyonukat nemzetük művelődésének előmozdítására fordították: tartozott Tököly Sabbas is, kinek nevét — többi közt s egyebek fölött — a pestbelvárosi zöldfa- utezában lévő Tököly-intézet tartja fenn, melynek homlokán ez egyszerű, de jelentőségteljes fölírat hirdeti eredetét s célját: „Tököly a tan- ulóknak.“

Az egyedüli példa nálunk, hogy magyar ne- mes és gazdag ifju magát, minden egyéb mellékes cél vagy kilátás nélkül, kizárólag kedveletből, a tudományos pályára szánja. Mert visszatérvén, a helyett, hogy a közhivatali pályára lépne, melyen vagy- onosságát, képzettségét, összeköttetési magas jövőt biztosítottak volna számára, a magán- élet csöndjét választá magának, a nélkül, hogy polgári s hazafias kötelességét elha- nyagolta volna. A megyegyűléseken mint egyszerű táblabíró szerepelt; s az 1790-ki

mintegy ötezer becses munkából álló könyv- tárában, mely ma is fennáll s lelke nemes irányát, tudományomját és izlését egy- aránt hirdeti. Az ismeretes Matica Srbska nevet viselő irodalmi egyletnek, melynek székhelye egészen 1853-ig Pesten volt (mikor Ujvidékre tétett át), élete hosszágian elnöke volt, s élénk részvéttel mosdította elő annak a szerb irodalom és nyelv műve- lésére, s a szerb nemzetiség elomozdítására irányzott törekvéseit, s azokat a közös haza s a magyarság elleni tüntetéseké fajulni mindig ellenetzte. Maga is írói te- hetséggel bírvva, bár írói húság- tól nem ösztönözve, folyvást dolgo- zott s művei közül néhány költeményt, röpiratot (névtelenül) közre is bocsátott, többet s terje- delmesebbeket kéziratban hagyott maga után.

TÖKÖLY SABBAS.

Igy élte le 82 évre terjedő éle- tét, a tudományoknak, irodalom- nak s nemzetiség szentelve. De lett légyen élete bármily nemes, végintézete az, a mi nevét örök be- csületben tartja fenn.

Ki nem ismeri Pesten a már említett Tököly-intézetet? ki nem olvasta homlokán amaz egyszerű fölíratot?

Nem iskola az; hanem a pesti egyetemen, bölcsészeti, orvosi vagy jogi karban, polgári pályákra készülő szerb ajku ifjak táp- és segély-intézete, képesíteni a kül- önbén szegényeket, tanulmányaik folytatására. Alapítványából, az intézetben szabad lakáson, füté- sen s világításon kívül 15 p. for- rintot rendelt havonként minden ily jótéteményes tanuló élelmezé- sére; s eddig is hány tehetséges szerb ifju nyerte teljes kiképez- tetését e dús alapítványon, mely- nek alapítókéje két pesti házon és m. é. 140 ezer forinton kívül Ara-

don kiléncz ház s némi fekvőesége. Az aradi birtokot Tököly egy szerb papnövelde- alapítására akarta szánni, de erre az akkori időben engedélyt nem nyerhetett; valamint a szerb nyomda sem jöhetett létre, melynek helyiségét a Tököly-intézet földszintjén je-

szerb kongresszuson, hol Stratimirovich István budai püspök karloviczi érsekké és szerb patriarchává választott meg, mint akkor leghíresebb s kivált a magyarok ál- tal különös előszeretettel keresett göttingeni egyetemre ment. Abban a korban talán

lölte ki, s melyet a Matica irodalmi céljainak előmozdítására szánt. Ellenben gazdag könyvtárát, melyet ugyanazon épület első emeletén állított fel, az intézetbeli jótéményesek és a Matica közös használatára rendelte, s ez által némileg nyilvános könyvtár jellegével ruházta föl, folytonos gyarapításáról is gondoskodván.

Katonai pályára készülő szerb ifjak javára is tett alapítványt, melynek tőkéje jelenleg meghaladja a százezer forintot. A növendékek kijelölését, kik ez alapítvány kamatait önként élvezzék, a szerb patriarcha és a katonai hatóságok közös elhatározására bízta.

S végre, hogy a magyar és szerb nemzet ama testvéries egyetértésének, melyet mindig szívében hordozott, tetteleg kifejezést adjon, Debreczenben, a tősgyökeres magyarság ez egyik legfőbb székhelyén, az ottani reformált kollegiumbeli ifjuság kebelében alakítandó dalárda alaptőkéjéül 1000 p. forintot rendelt. Debreczen most is évenként, Sabbas napján (január 14/26-án) megüli a nemeskeblű s hazafias alapító emlékezetét.

Vajha legyen az ő neve, melynek mását a magyar is a fejedelmi Thökölyben, hős nevei közt tiszteli, egyik összekötő láncszem a magyar és szerb nép között!

— á — r —

Báró Eötvös József emlékezete.

A m. tud. akadémia által 1872. február 2-án rendezett emlékünnepevény

olvasta

Szász Károly.

„Isten veled hazám!” — végső sohajta
És néma lön a Búcsú dalnoka.
Örökre néma lön beszédés ajka
S kihűlt eszméktől izzó homloka.
Mi a csapástól szíven sújtva állunk
S bűnk' megövezni szokat sem találunk.
De bár bűnk néma s ajkunk szóvalan,
Könyünk kiáltja: Eötvös odavan!

Oh mit veszítünk! Szó, köny, mind kevés itt!
A szó: üres hang, a köny: búborék;
Nem állítják meg szívünk véresét,
A mérgezett nyíl ha belétörék.
Ily sebre balzsam — ily bánatra nincs enyh!
Szívünk roskadva csüng a drága kincsen...
Ily kincs elvesztén egy nyújt csak vigaszt,
A gondolat: hogy mégis bírtuk azt!

Mert a miénk volt! Bár elméje lángja
Egy félvilágra szórt fényt, mint a nap;
És szíve lángi, mint a martyr-máglya,
Millióknak üdvét lobogtatnak;
Szavát, eszméibe kristályulva, dallá
Olvadva, egész Európa hallá,
S míg taps riadt rá túl a bérceken:
A mi szívünk dobbant föl melegen.

Mienk volt ő! hiába irigyelte
A ritka kincset tőlünk a világ!
Hozzánk, e földhöz forra szíve, lelke,
Nekünk fénylők szemén az égi láng.
Minket hevít keble tűz-parázs,
Minket ragadt el szava bú-varázsa,
Értünk forrt könyje, nekünk szólt dala,
— Ó mindenesztől a miénk vala!

Mi láttuk őt a nyílt szellem-palaestrán,
Hol pajzs az eszme, szó volt fegyvere;
Győztes csapásit sebek nélkül osztván,
Hogy fölemelte a kit levele.
Kicsiny alakja hogy' nőtt óriássá!
S míg ellenét szemével levarázslá,
Hogy sziveken nyerte meg harczdíját:
Szép homlokára ez vont glóriát!

Mert a ki hallá légveszengésű hangját,
Melyben hit, ábránd, és s szív olvadt,
— Mint útas, erdőn, zárda kis hangját —
Büvölni állt s lekötve hallgatott.

Ha szólt: a lég eszmékkel népesült meg,
Mik őt szolgálták, tőle lelkesültek,
S a merre járt: érintésén olyan
Erő s fény áradt, mint villany-folyam.

Meglestek őt könyvháza rejtekében,
Láttuk lelkét előntve könyvein,
Hol a Karthausi borongott setéten,
Vagy szíve lángolt népe könyjein.
Fajáért ége keble tiszta lángja,
Magát emészto fényvel mint a fálya,
S a halvány lapra fényt e szó vette:
Hogy „szeretni az ember végzete!”

Szeretni, mint ő, nem tudott úgy senki,
Emberről, hazát, családot egyaránt,
Szívének egy szüksége volt: szeretni,
Mint a nap, nem tarthatja sugarát,
De szerte ontja völgyre és halomra,
A várt és a kunyhót egy fénybe vonva;
S míg fenn bíbor pompában ég kelet,
Virág nyilik bedől sírok felett.

Szeretni! — erre volt alkotva lelke;
Egész valója szeretet vala.
Üdvét az önfeláldozásba' lelte
S szótöszta kincsét, dús lön általa.
Nagy szíve egész világnak elég volt,
Körülfellevé mindent, mint az égbolt,
A föld minden határaig elért,
Szeretve az embert az emberért!

„Szabadságot!” kiálta lelkesedve;
Egy rab se legyen a nagy földtekén!
Az emberekben teljék isten kedve
S legyen egyenlő: gazdag és szegény.
Testvér legyen mind, s bár a por szülötte,
Ragyogjon égi származás fölötté,
S fajt fájjal és nemzettel nemzetet
Igazság kössön össze s szeretet!

És e hazát, e népet, oh mi hévvel,
Magasztosan, tisztán szerette ő!
Nem a madár homályos ösztönével,
Mely itt hagyott fészékére visszajő,
S ha romba lelte, újra oda épít;
Pedig nem sejtí, hogy mi vonja őt itt,
S nem tudja — (mint köztünk sem, annyian!)
Nevedben, oly hon, oly édes mi van!

Szerette e hazát, nem égbe nyúló
Hőfötte bérce- s daltelt mezőirt;
A tért, hol tán minden fű „vére-hulló”,
Mert gyökerére hős szív önte vért;
Rákos mezőjét, mely még egyre hallgat,
E hallgatásban a szentelt fájdalmat,
És Buda ormán a nagy sarkövet,
Mely hosszú árnyat földre, szívre vet!

Szerette honját özvegy fátolyában,
S nagy harczért, hol küzde honfi-kar;
Mint esti szellő bétakarja lágyan
A sebhelyet, mit szánta bőszi vihar.
Enyészve bár, megannyi ősi nyom volt...
S ha este ott ült s múlt időkre gondolt,
Hol a mező kaszáva illatoz:
Kezébe' megzendült a szent koboz!

Nagy eszményét szerette ő e népben!
Dicősvé, melyről álmodott;
Fejlődve érve, szabadon, jólétben,
Uj népet itt, hatalmat, gazdagot.
Künn a mívelt nyugattal állva sorba,
Benn gondolatban, szívből egybeforrvra,
S egy vágytól égve: oh hon, tégedet
Olyan magasra tenni, mint lehet!

Szívének ez volt egyedül vágya,
Ez gondja nappal, álma éjszaka.
— De nem varázsta, nem küzdött hiába,
Megenyerte im, mit esdve kért maga:
Márványszobor sírjára nincs emelve;
Emlékjele: eszméi győzedelme;
S melynek hún áldozott egy életet:
Hajt már a mag, a melyet elvetett!

S mint a vető, ha földbe szórta magját
S aztán a tél folytában elhalta,
Utódi a dús termést learattják
S házukba jólét száll be általa:
Ő is egy dús termés magvát veté el,
Virulatot és áldást hintve széjjel,
A mely után fogunk aratni még
Mi s fiaink s a késő ivadéki!

Ó mondták: ne sirassuk végzetét meg,
Ki a honért adhatta életét!
Sirboltja éjén ég örök szövétnék
S neve fényére nem borúl setét.

Mert rajta romlás nem vehet hatalmat,
A szív földjét termékenyítve hamvad.
És szelleme a sir körül marad
Tettekbe intve az utódokat!

Ó a honért élt! — őt folyvást mivélünk,
Hatása által, él eszméiben.
Az ő munkája, egyike, hogy élünk,
Még halva is velünk érez híven.
A szellemharczra, sírjából kikelve,
Fennhordja zászlaját vezéri lelke;
S ha zendül majd a végygözelmi dal:
Nevéhez kövte lesz a diadal!

Oh ercsi sír, mely őrzöd drága hamvát,
Porában is megáldott nagy szívet!
Bocsásd álmahoz zöld erdők füvalmát
S boldognak árnyán legyen fődve véd!
Zengj néki halk dalt, honom nagy folyója,
Arany kalászt susogtass, néma róma,
S csönd ünnepején völgyön és hegyen:
Hogy álma édes és dicő legyen!

S te hon, te nép, melyet oly hön imáda,
Nevének méltó emléket ha kérsz:
Ne szóval, könynyel áldd haló-porába',
S mit állítsz, szobra ne legyen csak érc;
De tedd, munkáld: nevét hogy emlegessék,
Szabad hazában, boldogság, műveltség,
Ha visszapillant, boldogulva, hon,
Hadd lássa népedet virányidon!

Az anyák nevelése.

(Kivonat Martin Aimé művéből)

(Vége.)

Sokan azt akarják (és a nőket aszerint is nevelik), hogy csak a háztartás anyagi kormányozásához értsenek; — felejtik, hogy a tévedések és elbátéletek, melyek a világot kormányozzák, a polgárok házából terjednek szét.

Ezek után azt kérdezzük: miö képtelen megelégedés hanyagolta el ennyire a nőnevelést? a korszakok erkölcsbirái és törvényhozói miért egyeztek meg abban, hogy a nő hatalmát gyengítsék, s ez által a férfiakra vésteljessé tegyék! — Mert meg kell jegyeznünk, hogy mind az a rozsa, a mit a nők a férfiakkal tettek, a férfiaktól jó, — a jó pedig tőlök.

A hiányos nevelés daczára, melyben a nőket részeseit, van értelmök és eszmék; az elbátéletek daczára viték ki maguknak azt, hogy Európa dicsőségei s a férfiak életársai lettek. Míg a férfiak azt hitték, hogy csak testi erejük s bátorságuk helyezi a nők fölébe: meghódoltak a gyöngédségnek és szépségnek; de mikor egy kis tudományt is szedtek agyukba, a férfiak büszkesége föltámadt, s a nő elveszté hatalmát.

A legszerencsétlenebb korszak a papok és irasmagyarazók korszaka volt; midőn azt fessegették, hogy a férfi előbbvaló, és sokkal különb a nőnél; a nőktől még a lelket is megtagadták.

E tannak sajnos következményei lettek, mert a nők elbutítása erkölcsi rendszerré vált, épen úgy, mint a népek butítása — politikai rendszerré.

Atyáink a tudatlanságot sokáig összevetették az ártatlansággal; innen származott a hiba. A férj érdekében, együgyü ostoba nőket akartak, épen mint a hatalom érdekében — tudatlan népet.

Pedig a történelemben véres betűkkel van beírva, hogy a nép a tudatlanságot s az elbátéletet zsarnokaira hárítja vissza; a németországi parasztháboruk, a Bertalan-éj, a forradalmak tulessai majd minden népnél a rajongás és vakhit művei voltak.

A tudatlanság mindent elhisz, a vakhit nem okosodik, a rajongás térdre borul s mikor föláll, azt kérdi: „Kit öljek?”

Jaj annak a királynak, ki hatalmát népe tudatlanságára építi! — E királyok köve-

telhetnek bűnököt — vért, de csak oly föltétel alatt, hogy a bűnökben s vérengzésben ne állapodjanak meg soha; az ily viharoknak haladni kell! S akkor aztán, minél tudatlanabb a nép — annál kegyetlenebb; semmi okoskodás nem állítja meg, az ész nem világosítja föl, a tisztelet nem tartja féken; öldöklő eszközzé süllyed, mely hulláról hullára megy, míg végre arra is rá üt, a ki vezérli.

Ime a tudatlanság, mely a zsarnokok ereje, midőn kiszolgálta őket, a zsarnokokat is fölforgatja.

Ugy járnak vele, mint a ki lovait emberhussal táplálta, s lovai végre őt is fölfalták.

XIV. Lajos idejében egy esdő hang emelkedett a nők érdekében, kik az ország sorsát kezökben tartották. E hang több kegyeletet kért, mert a multság, élv és dicsőség közt egészen megelégedtek a nőnevelésről! Mint elbámultak e szóra! S mint kinevelték! Egy egyszerű pap azt állítja, hogy „a leányokat a káté, varrás, ének, táncz, öltözködés, ügyes társalgás és csinos közsőnésen kívül még egyébére is kell tanítani.”

Fleury abbé azt akarta, hogy tudjanak irni, olvasni, számolni és a közügyekhez is értsenek annyit, hogy a tanácskozásokban részt vehessenek, s az orvostant is ismerjék, hogy a betegeket ápolhassák. — A költészet, bölcsészet, történelem, erkölcsstanról, tehát arról, a mi a gondolkozást fejlesztheti, a lelkiismeretet világosíthatja s a lelket fölemelheti, nem volt szó. Annak a nagy száznak oly korlátozott és szomorú nézete volt, hogy azt hitték, miszerint ezek a tárgyak a nők használatán kívül esnek, s csak hiúságukat növelik. — Mégis mint egy világozságtól meghatva Fleury így kiált fel:

„Azt akarjátok, hogy a nők ne legyenek a tanulásra képesek? ... mintha biz az ő lelkök más volna, mint a férfiaké, mintha nem volna épen oly fogékony eszök, mint nekünk, melyet vezérelni, — akarattuk, melyet szabályozni, — szenvedélyeik, melyeket le kell győzniök? — vagy mintha nekik minden tanulás nélkül könnyebb lenne kötelességeiket teljesíteni, mint nekünk!”

E vallásos hanghoz a Fénélon majdnem isteni hangja vegyül. Ő a Fleury abbé által ajánlott tantárgyokhoz még a görög, római és saját hazájok történelmét is hozzá csatolta, sőt a többi országok viszonyainak ismeretét is. Az ékesszólás, szépirodalom és költészeti művek olvasását is ajánlja, miután ezek a lélekben az erény iránti magasztos érzést ébresztik föl. Fénélon azt mondja: „A jó a nők nélkül lehetetlen; ökö pusztítják vagy tartják föl a házakat; a házi dolognak minden részleteit ökö szabályozzák, következőleg tőlök függ mindaz, a mi az emberi nemet legközelebről érdeklí.”

A nők nevelése a férfiakénál sokkal fontosabb, miután a férfiak nevelése mindig az ő művök. Fénélon tanának ez a veleje, s egész könyve e körül forog.

Fénélon eszméjét százada nagyon kevéssé bírta fölfogni, sőt a miénk is elhanyagolja; a nőnevelés Európá legműveltebb részeiben is igen sok kívánni valót hagy hátra.

Szegény nők! mindenütt úgy bannak veletek, mint játékszerekkel, elzárnak mint a bálványt s eladnak, mint az árucikket! A legudvariasabb népek is abban lelik gyönyörűségeket, ha titeket megrothatnak: arra tanítanak, hogy fényezés és cifrázkodás legyen életetek legelső szüksége, s a szépség a legelső emberi tulajdon; a hamar elhervadó szépségre szoritanak. Miután szíveteket megmegtelyezték, eszeteiket elsötétítették, saját boldogságukat mégis erényességükbe helyezik!

Mily különbösek lesznek így a nők, a közügyek, s mily lelkesültek a hiúság és hiábanvaló multságok iránt! Lelkőket a nap szépsége izgatja, s egész szenvedélyvel áldozzák föl magukat a muló gyönyöröknek.

Higyjék el, hogy az egyik nem könnyelműsége, a másik nem erkölcsre is kihat. A nők többnyire azért könnyelműek, hiuk, mert a férfiaknak tetszeni akarnak. A férfiak különbössége a politika, morál, kötelességeik és legszentebb érdekeik iránt, feleletességek a haza és emberiség ügyei körül, a feledékenység, hiúság s más gyarlóságok is többnyire mind a nők művei.

Jellemök a nemzet jelleme lett; azt adták a férfiaknak vissza, mit tőlök nyertek.

Ha anyáink polgárnők lesznek, minden megváltozik. Nem szabad elfelejteni, hogy a nők az emberi nemek felét képezik; ha azt akarjátok, hogy lelkiismeretes hivatalnokaitok, jó harczosaitok, s becsületes polgáraitok legyenek, ha köztársaságot akartok létesíteni, forduljatok a nőkhöz, mert csak az az ügy haladhat, melyért ökö lelkesülnek.

Az ő nevelésökkel foglalkozni, a férfiak hasznát mozdítja elő; a nők nemes és magas eszméi a férfiak kisszerű szenvedélyeit és nagyravágysáit megölik. A nők jósága a férfiakat is jobbakká tenné, s ez által mind a két nem boldogabb lenne.

Oly nő, ki életét családjá boldogítására szenteli, a ki tanul, hogy gyermekeit is taníthassa, s lelkét műveli, hogy családjára jó hatást gyakorolhasson, e kötelességek által az eltántorodástól is meg van védve.

A társadalom egyenlősítése, a demokraczia terjedése a nők művelődésétől függ. Szemeink előtt elég példa Amerika. Ott, hol a kötelesség-érzet a nőkben fölébredt, hol tevékenységök helyes irányt nyert, az unalom, a női erény e nagy megrontója, nem ragadja ki őket a családi élet szentélyéből.

De nálunk a nevelésben mit is tüztek ki célul? — Az egyesek boldogságát-e, vagy az általános jólét előmozdítását, vagy azt, hogy a nők saját munkaképességök által becsületesen meg tudjanak élni? ... Egyiket sem. A főcél az, hogy a világnak tessenek, nem pedig hogy a világ csábjainak ellentálljanak. Fényleni és uralkodni.

Sok gyöngéd, de gyenge anyaka vezérli leányát a hiúság felé. — Hiúság az öltözékben, föleletesség a nevelésben! — Légy szép, udvarias, szelid és szerény; ez által föltűnsz; ez némely anyák tanácsa; a valóság helyett a látszat.

A léleken is megvan föleletes könynyelmű disztése, mint a testnek. Bölcsönktől kezdve szoktatnak hozzá. A hibát nem orvosolják, csak eltakarják; a jellemet nem alakítják át, csak elálcázzák; a hiúság mindent eltakar. A látszatnak építenek mindent.

Rómában és Athenében a köztársaság virágzása alatt, a nők divatja az izléssel párosult egyszerűség volt; a fényezés és cifrázkodás a kéjhölgyek kiváltsága volt. Adjatok a nők kezébe jó könyveket, nemesítsétek szívöket, lelköket gazdagítsátok és töltsetek be a nagy és nemes eszmékkel, jérsítsétek bölcs elvekkel, fejtsétek ki bennök a szép, jó és hasznos iránti érzést, s az elvesztettnek hitt paradicsomot újra megtaláljátok.

A föleletes nevelés következtében a nők nem szokták meg a komoly gondolkozást, ezért van, hogy az olyan könyveket, melyek nem csupán mulattatók, hanem tanúságosak is, kiállhatatlan unalmassan találják. — Ezt a benyomást és ellenszenvet bajos legyözni, de küzdeni kell ellene, mert az olvasás által a nemes élvezetek kiapadhatatlan forrásához jutnak. A legvalószínűbb szellemek gondolatai is sajátjokká lesznek,

— erejük erejüket, erényök erényöket neveli.

A ki a jó könyveket szereti, olyan vagyont szerzett magának, milyent a világnak semmi kincse nem adhat: az izlés finomságát, a szív nyugalmát, a szellem elégtelenségét, a tiszta lelkiismeret örömeit. Mert a szép és jó tudata mindig az erény élvezetere vezet; a nők szívöbe lángoló betűkkel szeretném beírni, hogy az értelmi tehetségek a munka, a nemes szenvedélyek s a szív tiszta érzelmei pedig saját akarattunk által növekednek!

A társadalom lépcsőzete ez: A barbár korszakban a nők rabok vagy szolgálók voltak. A művelődés első hajnalában gazdaszonyok — s később élettársak. Azután elhagyták házuikat, s mulattató tulajdonnaikkal a külvilággal szövetkeztek, s értelmök fejlődése által szövetkeztek férjökkel is.

Midőn a társadalom művelődése magas fokra jut, s a férfiak kötelességei el lesznek ismerve, akkor az államban a nő is helyet foglal — gazdaszony, élettárs és polgárnő lesz.

Sámi Lászlóné.

A vörös bóbítás kis leány meséje.

Hadd pillantsunk be egyszer a gyermekvilágba is; ne mondja senki a Vasárnapi Ujságról, hogy mindig csak komoly és okos dolgokról tud irni, a mikből a felnőttek, néha meg a tanultabbak is tanulhatnak s a gyermeki kedély tündérszágát, méltósága alatt tartja érteni is. Szép aranyvilág ez, ábrándjaival, képzelgéseivel, melyek dőleöz paripává varázsolják a fűzfa vesszőt, aranyos csótárrá a toldott-foldott kocmadzagot s élénkbb és hajlékonyabb képzeldő tehetséggel szemlélik a legegyszerűbb tárgyakat, mint Polonius a felhököt.

Ki nem volt gyermek valaha, s ki nem szerette a meséket? A dajka, a szolgáló, az iskolában a paraszt gyermekek, mennyi szebbnél szebb mesét tudtak a bujdosó királyfőről, a boszorkány három leányfőről, a hamupipókeről, a táltos lóról s isten tudná mi mindenről. Mindnyáját áhitattal s az elfoglalva tartott képzeldős hitével hallgattuk, de igazi tetszésünket csak azok a mesék nyerheték meg, s szívünket mélyebben meghatni csak azok voltak képesek, melyekben a népmesék általános jellemvonása — hogy t. i. elevenen szólnak a képzeldőséhez — még egy másikkal párosult, mely különösen a gyermek-mesékben elengedhetetlen, hogy a kedélyhez szóljanak a gyermek érzelmevilágából levén merítve, őt szíven kaphassák.

Azért tesszük minden gyermeknek oly vételemül a Robinson történetet, (emlékszem, gyermek koromban létező olvastam el egymás után), mert egyaránt gazdag táplálékot ad képzeldetésnek, az idegen szigetvilág jeleneteiben, s kedélynek, mely magát folyvást a pusztá szigetre kivetett hős helyzetébe igyekszik bele találni, s azon gondolkodik, mit csinálna most, ha a Robinson helyében v volna? Hasonló kedvenc olvasmányok a Cooper amerikai regényeiből átdolgozott ifjusági regények is, s ugyanaz okból fog kétségkívül közkedveltségre jutni a „Gulliver utazásai” című könyv is.

Ilyen az a rövidebb mese is, melynek angolul, francziául, németül számtalan képes kiadása forog a gyermekek között, s melyből az egyik fordulópontot ábrázoló képecskét, ha szívetlenül rajzban is, (mert kiadásai különben többnyire színezettek) itt mutatjuk be olvasóink előtt. Nevezük, nem találva hirtelenben jobb magyar kifejezést reá: „A vörös bóbítás kis leány meséje.”

Volt egyszer egy kis leány, a kit, mivel rendszeren vörös fejkötőben, vagyis inkább csuklyában járt, a mi igen jól állott kerek mosolygós arczához, — elneveztek vörös bóbítás kis leánynak, s ezen a néven ismerte az egész környék. Történt egyszer, hogy a kis leánynak a nagymamája, a ki tőlök egy félóránnyira, egy kis erdőcskén túl lakott, nagyon beteg lett. A kis leány anyja levest főzött a nagymamának, s azt egy bögrébe, meg egy kis üveg bort, egy zsemlyét kosárba rakta s így szölt a kis leányhoz: „Tedd föl a vörös csuklyádat, majd elmegy, meglátogatod a beteg nagymamát, elviszed neki ezt a jó kis levest, egy kis jó öbort és zsemlyét.” De nagyon rá parancsolt a vörös bóbítás kis leányra, hogy kivált a

mint az erdőn megy át, senkivel szóba ne álljon, az utról sehol le ne térjen, hanem csak egyenesen menjen a nagymama házikója felé. Ezzel a vörös bóbítás kis leány karjára vette a kosárkát, kezét csókolt az anyjának, megígérte, hogy az erdőn senkivel szóba nem áll, sem az ösvényről le nem tér, s megindult a nagymama házikója felé. A mint az erdőn ment egyenesen, hát egy nagy vörös farkassal találkozott. „Hova méssz te vörös bóbítás kis leány?” kérde tőle az ordas nagy farkas. A kis lány meg sem állt a kérdésre, csak ment tovább egyenesen; a farkas pedig ballagott mellette. „Én bíz a nagymamámhoz megyek”, — meg nem állhatá a kis leány, hogy felelet nélkül hagyja a farkas bácsi jóakaratu kérdését — „a ki amott lakik az erdőn tul abban a fehér házikóban s nagyon beteg szegény; egy kis jó meleg leveskét, meg egy kis jó öbort viszek neki; de anyám megparancsolta, hogy az erdőben senkivel szóba ne álljak, se az utból le ne térjek; azért hagyj csak sietnem,

szálgaldott, egyenesen a kis fehér házikó iránt, a hol a szegény öreg nagymama betegesen feküdt.

A mese további folyamát (mert képünk magyarázatán tul vagyunk már) máskorra hagyjuk. Hogy nyitotta ki a vén farkas a kis ház réteszét, hogy ette meg a nagymamát csontostól bőrostól, hogy feküdt helyébe az ágyba s húzta szőrös fülére a takarót, hogy érkezett meg nagy későre a vörös bóbítás kis leány a leveskével meg a gyógyfüvekkel, hogy beszélt vele a farkas a nagymama helyett, s mikor már épen a kis leányt is föl akarta falni, hogy jöttek szerencsére a vadászok, melyek a gonosz farkasnak már rég nyomában voltak, hogy hasították fel a vadállat hasát s szerencsére még élve (bár igen elalélva) vágták ki belőle a szegény jó nagymamát, — mindez igen szépen és kedélyesen van a mese további folyamában előadva. De mi most már napirendre térünk fölötte.

— á — r —

„Ide, ide fiamat kezembe,
Hadd szorítsam a szívemhez őt!
Mintha volnék újonnan teremve,
Hogy éltemnek ifjú lombja nőtt!”

Talán erre még nem is gondolt, mert lelke most csak a drága haldoklón vagy tán már halotton csüng, kit annyira szeretett. S a jó nőtl most kell megválnia, midőn életüknek még összéb kellene forni a szent kapocs által, melyet az ég adott szíveik közé. Ki fogja most azt a nagy szeretetet a kisdobbe becsépegetni, ha az, kiből a forrása volt, nincs többé?

A halottas ágytól nem messze, egy irgalmas nővér imádkozik, telve hittel és áhitattal. Egy másik apáca pedig — kiről a kép is nevezve van — az ártatlan, de „gyilkos” újszülöttet tartja karjain, ki éltével egy másik életet a sirba vitt. Az apáca tejjel telt üveget emel a kicsinyke ajkához, melynek az anya meleg keblét kellene helyettesíteni. A halvány szerzetesnőt földig érő

A vörös bóbítás kis leány.

farkas bácsi. De a farkas bácsi, úgy látszott, nagyon szíven viseli a szegény nagymamika meggyógyulását s elmondta, hogy jó a meleg leves is, meg az ó boroska is, de a beteget csak a hasznos gyógyfüvek gyógyítják meg; ő pedig ért egy keveset az orvosi tudományhoz s meg tudná mutatni, melyek azok a hasznos füvek, a melyekből a nagymamának herbateát kellene főzni, hogy bizonyosan meggyógyuljon; „azért — tevé hozzá — nem szükség épen szóba állanod velem, vagy le térned az utról, te kis vörös bóbítás kis leány igen nagy hálával fogadta a farkas bácsi jóakaratu tanácsait s gondolta magában, miért ne szedne ő hasznos gyógyfüveket, a melyektől bizonyosan meggyógyul a jó nagymama. Mig aztán ő a füveket szedegette s észre sem vette, hogy tér el miattok az ösvényről, a jószívű farkas fogta, előre

Az apáca.

(Szekely Bertalan festménye.)

Egy homályos, szép szoba táru föl előttünk. Minden oly csendes, oly néma, mintha a halál kapuja előtt állnánk. A szobában fiatal asszony haldoklik, csak nemrég hozva világra kisdobét, kinek életét saját élete árán váltja meg. Az anyai öröm helyett kínos végperceket kell átélnie, pedig oly rég s epedve várta azt az órát, midőn karjaiba ölelheti, s kimondhatlan boldogsággal csókossal árasztja el a kis teremést, kit szíve alatt hordozott. Mily édes örömmel gondolt e drága percekre, s mikor elérkezett a boldog pillanat, az anya már nem tud örülni: szíve örökre meghűlt.

A megmerevült nő ágyánál a férj térdel tompán, elnyomva a fájdalomtól. Talán még nem is üdvözölte kicsinyét a költővel:

fekete-ruha földi, fejét kendő takarja be, mely alatt egy másik fekete — simul a homlokhoz. Oly szánó tekintettel függnek a kisdobon könyes szemei. Az ő szíve is megnyilott a szóvalan jelenetben. A szánalom emberies érzelmei lelkében föl ébredtek, s szó helyett könyekre olvadnak. Meg talán el is gondolkozik magában a látottakon. Még sem oly sivár, oly zord az élet, hogy valami rögeszmétől elkapatva, zárdába, sötét falak közé kelljen előle menekülni, hol nincs öröm, nincs derült nap, s hol minden emberi érzelmek meg kell tagadni a szívnek. Eszébe jut talán az is, hogy ő soha sem lesz anya, hogy szíve sohasem fog örködni angyalarcú kis gyermek fölött. Talán azt is elgondolja magában, hogyha most ő is anya lenne, s rokona vagy barátja a megholtak, milyen szíves örömmel venné oltalmába, szoritná keble éltető forrásához az ártatlan lelkecskét. Oh, mily édes örömet tenné ezt! De talán neki is voltak egykor vágyai és reményei a szép élethez,

hanem megsemmisültek? Az ő aranyos ifjúságának is megvoltak édes álmái, és titkai: szeretett, mint más leányszív, de szerelme búban hervadt el. Vagy talán épen azon a nehéz titkon tündölik, mi őt az élőhalottak világába vitte, mely azóta még mindig égeti szívet, a szolozsmák vigaszt nyújtó ereje daczár. Minden emléke elvonul szeméi előtt, s minden könnycseppre, mely pilláin rezg, keserű bánattal telik meg lelke... Még ezt a halottat is boldogabbnak tartja, mint magát, mert

ságról mint teremő erőül tanuskodik. Maga a jelenet, mit itt bemutat, olyan élénk, hogy az egész mintegy megelevenül szemünk előtt. Az a me-rengő, bús apáca egész gazdag tanulmány a figyelmes szemlélőnek, melyet csak egyszer kell megnézünk, hogy többi soha el ne feledjük. A művész élénk képzelme élő alakot állít elő, ki csont és vér, kinek mindene mag van, csak épen a hang hiányzik, de azt maga a jelenet pótolja, mert az eléggé beszél helyette. Az arczok minden vonása

A növények betegségeiről.

— Buzs Károly után. —

A természeti tünemények újabb szemlélete a betegségek okainak fölfogására nézve is változást hozott létre. Régebben azt hitték, hogy minden betegség elhárítására külön-külön, egy e célra teremtetett óvszernek kell léteznie; ma a mindinkább fejlődő gyógytudomány egész bizonyosság-

Az apáca. — (Szekely Bertalan festménye után.)

hisz azt hű férj s a résztvevők siratják, de őt, — őt senki sem fogja a hosszu utra egy bucsúcsókkal ellátni, az ő ravatalánál nem fognak igaz könyvek hullani: neki senkie sincs!... Székely, a mily neködni angyalarcú kis gyermek fölött. Talán azt is elgondolja magában, hogyha most ő is anya lenne, s rokona vagy barátja a megholtak, milyen szíves örömmel venné oltalmába, szoritná keble éltető forrásához az ártatlan lelkecskét. Oh, mily édes örömet tenné ezt! De talán neki is voltak egykor vágyai és reményei a szép élethez,

hű, és az egészen jól átgondolt egység vonul át, mely ecsetjét kiválóan ragyogtatja. Székely mint igazi költő átérzi a mit teremt, s csak is így lehelhet beléje életet. Elejétől végig biztosan halad, s kifejezése világos. Az ő műveinél ép azt érezzük, mit a magvasabb könyvek olvasásánál; valamint ezek maradó benyomást tesznek a lélekre, ugy Székely festményei is, melyeket mindig kívánunk látni, mint a jó könyveket olvasni.

L. M.

gal föllállhatja a tételt, hogy: minden betegségnek oka az életfejlődés természetes menetének egyszerű megháborítása. Mig azonban az emberek és állatok belső életfejlődése ma már annyira ismert, hogy a betegség oka többnyire biztosan kimutatható, azalatt kutatásaink eredményei a növények életében sokkal mostohábbak. És ez természetes. Az emberek és állatok érzéseiknek, fájdalmaiknak különféle módon adhatnak kifejezést, nem ugy a növények; ép azért, kétségtelenül,

tartván, a születés által nem mindig megadott dízt az aggódó szülők következő módon szerzik meg.

Mihelyt a gyermek lábait kissé használhatja, a négy kisebb lábujját erősen lefelé hajlítva, lekötik, s e görbült helyzetében hagyják mindaddig, míg a gyermek a kötelék leoldása után lábujjait ki nem nyújthatja. S e kínzás eredetét azon körülménynek közzé, hogy egy kínai császárnőnek, ki körülbelül 1100 évvel Kr. e. élt, torzlábai (ugynevett gacsor lábai) voltak, s nem tűrhette, hogy országában a többi nőknek szebb lábai legyenek, mint neki. Szokásba hozta tehát a láb eltorzítását, s kijelentette, hogy csak a kifejlődésében megakadályozott láb válik díszére a testnek.

Természetes, hogy a láb ily elnyomtatása a kínai nők járását nehézséssé, otrombává teszi. S mégis, — oly ereje van a megszokásnak és az előítéletnek, — ha egy fiatal ember nőülni akar, nem arra igyekszik, hogy kiválasztottját lássa, vele beszéljen, hogy általánosan közelebbről megismerje, hanem csak a cipőjét tekint meg; s minél kisebb a hajadon lába, annál nagyobb ösztönzést kell, hogy a vélelő szülei a csinos menyasszonyt fizessenek.

A kínai nők gondosan eltakarják lábukat, hogy férfi szem meg ne lássa; s legnagyobb illetlenségnek tartatik, valamely nőnek lábára nézni; sőt a kínai festményeken a nők ruháikkal elfödött lábakkal ábrázoltatnak.

Meg kell jegyezni, hogy a láb-torzítás szokása nincs egész Chinában elterjedve. A déli, különösen Kuang-si és Kuang-tung tartományokban az előkelőbb osztályoknál elmaradhatatlan szükség; északon azonban, különösen Pekingben sokkal ritkábbak a torzlábak, mert itt a lakosság nagyobbbrészt a tatár néptörzshöz tartozik, melynek e barbár eljárás meg van tiltva.

Remélhető azonban, hogy fog jöni idő, mikor Chinában is be fogják látni, hogy a szépség az alakok természetes kifejlődésében áll, s az európai műveltség, mely ez elszégyelt országba mindinkább behatol, legtöbbet fog tenni ez embertelen szokás eltörlésére is.

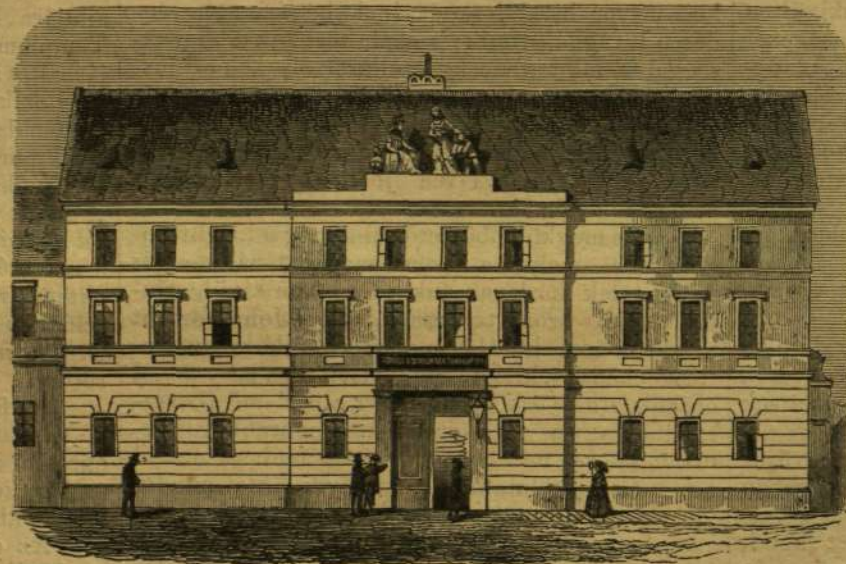
Purjesz Ignác.

Egyveleg.

/. (A francia trónról.) Most, midőn a francziák ismét köztársasági napokat élnek, s a trónkövetelő hercegek uszálghordói minden életképességet megtagadnak a jelenlegi köztársaságtól, s az Orleansi uralomra léptét hirdetik, nem lesz érdektelen egy tekintetet vetni az uralkodók sorára, kik a változékony francia trónon ültek. Már kétszáz év-nél több idő elmúlt azóta, hogy a fiu atyját soha se követte a trónon. XIV. Lajos 1643. lépett az uralkodói székbe mint XIII. Lajos fia. Őt követé unokaöccse Orleansi Fülöp mint kormányzó, a kiskoru XV. Lajos helyett, ki másodunokája volt a „nagy király“-nak. Ezt követte unokája XVI. Lajos, a ki vérpádon veszett el. Ezután a köztársaság következett, melyet az első császárság követett, hanem maga I. Napoleon sem volt szerencsés egyetlen fiát a francia trónon láthatni. Aztán XVIII. Lajos, testvére az utóbb említett Lajosnak, vette föl ismét a királyi koronát, utána jött fivére X. Károly, ezt nagybátyja Lajos Fülöp a „juliusi király“-követte. Ismét jött a köztársaság és a császárság. A nagy Napoleon unokaöccse maga III. Napoleon sem láthatta fiát „Lulu“-t, a saarbrückeni herceget in spe, a trónra léphetni, s ha most a köztársaságra ismét monarchia és dynasztia következik is, még így sincs nagy reménye a Lulunak atya trónját átvehetni; mert az Orleansok részéről legtöbb kilátása van a trónra Lajos Fülöp unokájának, a párisi grófnak. Nem kevésbé csodálatos jelenség az is, hogy ha három testvér egymásután uralkodott, a harmadiknál mindig hirtelen változás történt a dynastiában, mint utóbb X. Károlynál. Továbbá különös, hogy a hetedik uralkodó mindig elfogott. Mint IX. Lajos (1250.), I. János (1356.), I. Ferencz (1525.). XIV. Lajost a hollandi háboruban hasonló sors érte, III. Napoleon pedig, a hetedik uralkodó XIV. Lajos után, mint tudjuk, Sedánál fogott el. A 18 évi uralmat több uralkodó érte el. XII. Lajos, Lajos Fülöp, III. Napoleon mindegyik 18 évig uralkodott. XIV. Lajos 72 évig ült a francziák trónján.

/. (Eugenia ex-császárné ékszerai.) A volt császárné ékszerainak jegyzékét, mely 14 számból áll, a „Morning-Post“ angol lap közli. Az ékszer-ek „egy számüzetében élő magas hölgy“ tulajdonai gyanánt szerepelnek, s az Emánuel londoni cég 80,000 font sterlingen vásárolta meg. Mily nevezetes a gyűjtemény, rövid jegyzéke tanúsítja. A villa-franciá béke után a császárné egy gyémánt-fejéket kapott, mely olajág koszorút ábrázolt, közben egy fekete levelkével. Az olajág a béke jelvénye, a fekete levelké az elesett hősök feletti gyászt hirdeti. Lehet gondolni, mily roppant ára van e drága ékszernek. Ott van aztán a kereszt, mely a császárné mellett szokta díszíteni, s nagyobb képein szintén látható volt. Smaragdja színre és tisztaságára ritkítja párját. Egy másik nyaklánc meg csupa fekete gyöngyből való, minék nagyon ritka szemek csak éveken át lehetett megszerezni. Egy más fejék meg csupa gyémántból, buzavirágot s zöldfüvet ábrázol. A buzavirág Ceres, a földet termékenyítő istennő szentelt virága. E sok drágaságot tudja, aztán nem csoda, ha férje ura III. Napoleon alatt, az államadóságok milliárdokra emelkedtek.

© (Néhány érdekes adat a „kultúra“ hástájából.) A porosz hadsereg fenntartási költségei az összes államjövetelemből mérve különböző időkben következők voltak: Frigyes Vilmos választó fejedelm halálakor 1,535,000 tallér évi jövedelemből a 25,000-nyi hadsereg tartása egy millió tallért emésztett föl; I. Frigyes korában az összes államjövetelem volt 1,670,000, a hadsereg 36,000 ember, tartási költség 1,420,000; I. Frigyes Vilmos király alatt államjövetelem 7,400,000, hadsereg 76,000 ember, tartási költség 5,800,000 tallér;

Tököly-intézet Pesten.

II. Frigyes alatt, államjövetelem 20 millió, hadsereg 200,000 ember, tartás 13,800,000; II. Frigyes Vilmos alatt államjövetelem 30 millió, hadsereg 235,000 ember, tartás 17 millió; III. Frigyes Vilmos alatt államjövetelem 52 millió, hadsereg 128,000 ember, tartás 25 millió; IV. Frigyes Vilmos alatt államjövetelem 150 millió, tartás 50 millió. I. Vilmos császár jelen uralkodása alatt a porosz hadsereg állománya (az északnémet, hesseni és badeni hadidíleket ide nem számítva) béke idején összesen 288,000 emberre megy és 170 millió tallér államjövetelem mellett 64,800,000 tallérba kerül. Így tehát Poroszország összes kiadásából a hadügyminiszteri költségvetésre több mint 46 százalék esik, míg a sokat emlegetett „kultúra“ előmozdítására alig jut 4 1/2 százalék!

© (Középkori angol szokások.) Langsett-ben (York-grófságban) egy majorgazdaság minden évben nyár közepén egy hólabdát, karácsonkor pedig egy nyílt rózsát tartozott adni Bosville Gottfridnak vagy örökösének. Egy bizonyos Atterson Kent-ben oly feltétel alatt nyert egy földbirtokot, hogy a királynak, valahányszor ez a tengerre megy és tengeri betegségbe esik, szükség esetén a fejét tartani tartozott. Yarmouth városa Norwich sberifjének (főbíró) évenként száz darab heringet tartozott küldeni, melyek 24 pástétomba sütvé, a királynak adtak át.

** (Tanítók fizetése.) Erfurtban minden 3 szolgálati év után 25 tallérrel nagyobodik a tanítók fizetése. Az első 3 szolgálati évben a fizetés 200 tallér; s így 60 évi tanítói működés folytán 500 tallérrel emelkedik, az átlag tehát egy tanítóra 344 és fél tallér. Chemnitz 260 tallérrel, Lipse 546, Zwickau 531, Drezda 474 tallérrel fizeti

átlag tanítóit. — Alsó-Ausztriában a tanítók fizetése 400, 500, illetőleg 600 forintra van kiszabva, 35 szolgálati év után az egész fizetés adatik nyugdíjra. A polgári iskoláknál mindenütt 600 frt a tanító fizetése. A nem képezített altanítók 200, 250, 300, 360, illetőleg 400 frt-nyi évi díjaztatásban részesülnek Stájerországban a tanítók fizetése 400, 500, 600, illetőleg 700 frt, a tanítónőké 240, 300, 360, 420 frt, az altanítónőké 144, 180, 216, 252 frt. A legújabb rendelet szerint a tanítónők a tanítók fizetésének 80 százalékát nyerik. Sziléziában és Alsó-Ausztriában a tanítónők egyenlő fizetést kapnak a tanítókkal. Amerika Texas tartományában a tanító havonként 75, 90, 120 dollár fizetést kap. Postdam 62 tanítói állomása 250—600 tallér évi jövedelemmel díjaztatik. Breslauban 250—330 tallér, Bremában a tanítóknak három fokozata megfelelőleg 700, 600, 350 tallérrel, vidéken pedig 500, 450 és 250 tallérrel díjaztatik. Bajorország Klumbach városában a tanítók fizetése 450 frtra emeltetett, minden öt év után 50 frt-nyi pótlékkal. Badenben a legkisebb fizetés 400 frt. Nürnbergben a tanító már hivatalbálcékor 600 frtot kap, mely fizetés az ötödéves pótlékkal 1200 frtra emelkedik, ugyanezen ország Aichach városában pedig a képző tanító fizetése 500 forintra állapított meg, mely fizetés 100 frt ötödéves pótlékkal 700 forintra emelkedik. Krajnában sok tanítónak alig van 160 forinnyi fizetése. Württemberg, Szászország és Baden tanítói fizetésének összehasonlításából kitűnt, hogy egy negyvenéves tanító fizetése Szászországban 507 és fél frt., Badenben 440 frt. és Württembergben 400 frt. Poroszországban egy német hetilap szerint majdnem ezer tanító van, a kiknek évi fizetése 10—100 tallér közt ingadozik. 1830-ban még tizenkétezer ily szegényül fizetett tanítója volt ez országnak. Berlinnek 450 tanítója közül 72 kap 1600 tallért, 89 tanító 500, 116 tanító 450 és 172 tanító 400 tallért évi fizetésül.

** (A sok tükrő ártalmas.) Böttcher tanár, a lő-gyapot felfedezője szerint a hölgyeknek halovány színe részben a lakásokban található sok tükrőtől függ; mert a tapasztalás megmutatta, hogy a tükrök foncsorából a higany lassanként elpárolog, különösen, ha a tükrök kályhák mellett függenek, vagy a napfénynek huzamosan ki vannak téve. Ha valaki a higany elpárolgásáról meg akar győződni, függeszzen föl egy szappanos vízben tisztára mosott arany gyűrűt a hőségnek kitett tükrő felé, néhány nap múlva a gyűrű fehéres színűvé válik, higanynyal be lesz vonva.

** (A párisi tudományos akadémia.) Egyik gyűlésen egy természettudósnak a lobbánó szerek lobbánási hőmérsékletére vonatkozó tanulmányai olvastattak föl, szerinte chassopot töltény 191; a tiszta higany-durrany 200; a pyroxyle 205; a lőgyapot 220; a kén, dárdany és halvsó hamuszár 280; a lőpor 288; a közönséges ágyulólőpor 205; a szib-basztórájapor 315; a finom ágyupor 380; a bányalőpor 381 centifoknál lobbannak el; a számok pontosága nagy feltűnést idézett elő s az akadémiá e tárgyat tovább tanulmányoztatni vélé.

** (Eredeti fogadás.) Közlebb Londonban azon fogadási ajánlatot téve egy „uri kilőnéz“, hogy 100 font sterlinget ad annak, ki 28 nap alatt egy millió vonást bír huzni; megjegyezvén, hogy azok nemcsak papírra vetettek legyenek, hanem rendesek mint midőn a gyermekek irni tanulnak. A fogadás elfogadott. A vonás irójának e szerint 36,000 vonást kellett naponként csinálni, vagy perczenként 60-at, óránként 3600. Naponként tíz órai munka alatt, kivéve vasár- és ünnepnapokat 41 ezret birt csinálni. Első nap 50,000-et csinált, másodiknap szintén annyit; de idővel az erő hanyatlott; a kéz merülni, a csukló dagadni kezdett ugyannyira, hogy dolgozás közben egy más valakit fogadott, ki kezét erősítő szerrel locsolgatta. A 23 dik napon a fogadás meg volt nyerve, sőt néhány ezer vonással többet csinált. — A 100 font sterling hiány nélkül fizetett ki.

** (Egy höhérbárd fölírata.) Salzburgban van egy höhérbárd a 17-ik századból, melyre e szók vésvék: „A ki valamit talál a nélkül, hogy elvesztettek volna, valamit vesz, a mit el nem adtak, az meghal, mielőtt beteg lett volna.“

A magyar hírlapirodalom 1872-ben.

I. Politikai napilapok.

Pesti Napló. Főszerkesztő b. Kemény Zsigmond; felelős szerk. Urváry Lajos; kiadó-tulajd. az „Athenaeum“ irodalmi és nyomdai részvénytársulat. XXIII. évfolyam. (Reggeli és esti kiadás.) Ára egész évre 22 frt.

Kolozsvári Közlöny. (Kolozsvár.) Id. fel. szerk. Sándor János. XVII. évfolyam. Ára 12 frt.

Alföld. (Arad.) A szerkesztésért felelős: Bettelheim Vilmos. Laptulajd. és kiadó Bettelheim Vilmos. XII. évfolyam. Ára helyben 12 frt., postán 14 frt.

A Hcn. Szerk. Jókai Mór; kiadja az „Athenaeum.“ X. évfolyam. (Reggeli és esti kiadás.) Ára 22 frt.

Budapesti Közlöny. Hivatalos l. p. Szerk. Salamon Ferencz. VI. évfolyam. Ára a mellékklappal együtt 12 frt., a mellékklap külön 2 frt 40 kr.

Magyar Ujság. Kiadó-tulajd. Csanády Sándor. Szerk. Helfy Ignác. VI. évfolyam. Ára 20 frt.

Magyar Polgár. (Kolozsvár.) Szerk. és tulajd. K. Papp Miklós. VI. évfolyam. Ára 16 frt.

Magyar Állam. Szerk. b. Jósika Kálmán; kiadó-tulajdonosok Török János és Lonkay Antal. V. évfolyam. Ára 18 frt.

Ellenőr. Szerk. és tulajd. Csernátóny Lajos. IV. évfolyam. Ára 20 frt.

Szabad Egyház. Szerk. Prileszky Tádé és Hatala Péter; tulajd. a lap kiadó-társulata. IV. évfolyam. Ára 20 frt.

Reform. Szerk. Rákosi Jenő; kiadó-tulajd. Ráth Mór. III. évfolyam. Ára 20 frt.

Győr-Posta. Szerk. Áldor Imre; kiadó-tulajd. Heckenast Gusztáv. II. évfolyam. Ára 12 frt.

Kelet. (Kolozsvár.) Szerk. Szász Béla; kiadó-tulajd. Stein János. II. évfolyam. Ára 12 frt.

Dejlit. Szerk. és kiadó-tulajd. Pázmándy Dénes. I. évfolyam. Ára 16 frt.

Magyar Politika. Szerk. és kiadó-tulajd. Kecskeméthy Aurél. I. évfolyam. Ára 12 frt.

Reggeli Lapok. Szerk. és kiadó-tulajd. Milassin Vilmos. I. évfolyam. Ára 12 frt.

Összesen = 16.

II. Politikai hetilapok.

Politikai Ujdonságok. Szerk. Nagy Miklós, kiadó-tulajd. Heckenast Gusztáv. XVIII. évfolyam. Ára egész évre 5 frt.

Győri Közlöny. (Győr.) Szerk. és kiadó Mersich József. XVI. évfolyam. Megjelenik hetenként 2-szer. Ára 8 frt.

Szegedi Híradó. (Szeged.) Szerk. Nagy Sándor; kiadja Burger Zsigmond. XIV. évfolyam. Megjelenik hetenként 3-szor. Ára 8 frt.

Bihar. (Nagy-Várad.) Szerk. és kiadó-tulajd. Hollósy Lajos. VIII. évfolyam. Megjelenik hetenként 4-szer. Ára 10 frt.

Eger. (Eger.) Szerk. és kiadó Szabó Ignác. X. évfolyam. Ára 5 frt.

Máramaros. (Máramaros-Sziget.) Szerk. Szilágyi István; kiadó Davidovich S. VIII. évfolyam. Ára 6 frt.

Magyar Néplap. Szerk. Pászthory Zsigmond; kiadja Vodianer F. VII. évfolyam. Megjelenik hetenként 2-szer, a „Mulattató“ című társulapja hetenként egyszer. Ára 5 frt 25 kr.

Somogy. (Nagy-Kanizsa.) Szerk. és tulajd. Roboz István. VII. évfolyam. Ára 5 frt.

Pécsi Lapok. (Pécs.) Tulajd. Bánffy Simon, felelős kiadó ifj. Madarász Endre. VI. évfolyam. Megjelenik hetenként 2-szer. Ára 7 frt.

Heti Posta. Szerk. Kazár Emil. Kiadó-tulajd. az „Athenaeum“ VI. évfolyam. Ára 4 frt.

Igazmondó. Szerk. és tulajd. Jókai Mór. VI. évfolyam. Ára 4 frt.

Alföldi Hírlap. (Debreczen.) Szerk. és kiadja Telegdi László. Új folyam. IV. évf. Megjelenik hetenként 3-szor. Ára helyben 3 ft. 80 kr., vidékre 8 ft. 80 kr.

Ung. (Ungvár.) Szerk. és tulajd. Bánóczy Ferencz. VI. évfolyam. Ára 6 frt.

Nép szava. Főszerk. és kiadó tulajd. Mészáros

*) Az egyes szakokban a lapok keletkezési idejök szerint vannak sorozva.

Melléklet a Vasárnapi Ujság 5-ik számához 1872. febr. 4.

T Á R H Á Z.

Károly, szerk. Mészáros-Hevessy Antonia. V. évfolyam. Ára 6 frt.

Hirmondó. Szerk. és tulajd. Komócsi József. V. évfolyam. Megjelenik hetenként 2-szer. Ára 4 frt.

Székelly Hírlap. (Maros-Vásárhely.) Szerk. Dobozy Sándor. IV. évfolyam. Megjelenik hetenként 2-szer. Ára 6 frt.

Debreczen. (Debreczen.) Szerk. és tulajd. Oláh Károly. IV. évfolyam. Megjelenik hetenként 5-ször. Ára 10 frt.

Béks. (Gyula.) Kiadó tulajd. és szerk. Hájossy Ottó. IV. évfolyam. Ára 4 frt.

Szigeti Közlöny. (Máramaros-Sziget.) Szerk. Kriesfalusi. III. évfolyam. Ára 6 frt.

Népszav. (Eger.) Szerk. és tulajd. Luga László. III. évfolyam. Megjelenik minden 10-dik napon. Ára 2 frt.

Heti Krónika. Szerk. Földi Géza, főmunkatárs Toldy István, kiadja a Deutsch-féle könyvnyomda és kiadó társulat. III. évfolyam. Ára 6 frt. A „Magyarország és nagyvilág“ mellett 4 frt.

Szabadság mint a Népszav. Szerk. Tóvölgyi Titusz. II. évfolyam. Ára a „Csodabogár“ két-hetilappal 4 frt.

Nemere. (Brassó.) Id. fel. szerk. és kiadó-tul. Orbán Ferencz. II. évfolyam. Megjelenik hetenként 2-szer. Ára 6 frt.

A Nép újsága. Szerk. laptulj. és kiadó Ferenczy Sándor. I. évfolyam. Ára 3 frt.

Szombati lapok. Szerk. és laptulajd. Simonyi Ernő. I. évfolyam. Ára 6 frt.

Testvér. Szerk. Zombory Lipót; kiadó-tulajd. gr. Csáky Gyula. I. évfolyam. Ára 6 frt.

Népfelség. Szerk. és tulajd. kiadó Szini Károly. I. évfolyam. Ára 2 frt.

Udvarhely. (Sz.-Udvarhely.) Szerk. és kiadó-tulajd. Szombathy J. M. jogtudor. I. évfolyam. Ára 4 frt.

Összesen = 28.

III. Vegyes tartalmu képes hetilapok.

Vasárnapi Ujság. Szerk. Nagy Miklós, kiadó-tulajdonos Heckenast Gusztáv. XIX. évfolyam. A „Politikai Ujdonságok“-kal együtt 10 frt.

Hasánk s a külföld. Szerk. Kazár Emil, szerk-társ Szokoly Viktor, kiadja az „Athenaeum.“ VIII. évfolyam. Ára 6 frt.

Magyarország s a Nagyvilág. Szerk. Ágai Adolf, kiadó a Deutsch-féle könyvny. társaság. VIII. évfolyam. Ára 8 frt.

Képes Világ. Szerk. Kiss József, kiadja a Deutsch-féle könyvny. társ. VII. évfolyam. Ára 6 frt.

Összesen = 4.

IV. Egyházi és iskolai lapok.

Katholikus Néplap. Szerk. Füssy Tamás, kiadja a Szent-István társulat. XXV. évfolyam. Ára helyben 2 frt. 62 kr., vidékre 3 frt. 40 kr.

Religió. Szerk. Cselka Nándor. XXIV. évfolyam. Megjelenik hetenként 2-szer. Ára vidékre 10 frt. 50 kr., helyben 9 frt 80 kr.

Protestáns Egyházi és Iskolai Lap. Szerk. és kiadó dr. Ballagi Mór. XV. évfolyam. Ára 8 frt.

Népevelők Lapja. A „Népevelők pesti egy-letének“ hivatalos közlönye. Szerk. Péterfy Sándor; társszerkesztők: Lakits Vendel, Márki József dr., Roth Vilmos és Szevitz Lajos; kiadó Aigner Lajos. VII. évfolyam. Ára 4 frt.

Egyházi és Iskolai Hetilap. (Károly-Fehérvár.) Szerk. és kiadó Eltes Károly. VI. évfolyam. Ára 4 frt.

Néptanoda. A pécsi tanító egyesület közlönye. (Pécs.) Szerk. Salamon József. V. évfolyam. Megjelen minden h-1-jén és 15-kén; aug. és szept. hónapokban szünetel. Ára 2 frt.

Néptanítók Lapja. (Buda.) Szerk. Mayer Miksa; kiadja a vallás és közoktatásügyi magyar kir. miniszterium. V. évfolyam. Ára 3 frt.

Egyházmegegyi Közlöny. (Eger.) Szerk. Debreczeni János. IV. évfolyam. Megjelen havonként egyszer. Ára 1 frt.

Remény. (Győr.) Szerk. Schemiz Károly. IV. évfolyam. Megjelen minden hó végén. Ára 1 frt. 30 kr.

Kis Ujság. Szerk. és tulajd. Dolinai Gyula. III. évfolyam. Ára 5 frt.

Néptanoda. (Maros-Vásárhely.) Szerk. és tulajd. Veszely Károly. III. évfolyam. Megjelen minden hónap 2-szer. Ára 1 frt.

Zalai Tanközlöny. A zala-megyei tanító-egylet közlönye. (Nagy-Kanizsa.) Szerk. Bója Gergely. III. évfolyam. Ára 4 frt.

Bimbófűzér. (Sopron.) Kiadja a soproni ev. Lyceum „Deakkuti vármegye“ testülete. Főszerk. Süss János; segédskizter. Donner Lajos. VIII. évfolyam. (I.—V. évfolyama kéziratban jelent meg.) Ára 1 frt. 50 kr.

Ifjusági Közlöny. A szigeti lyceumi „Magyar irodalmi önképző társulat“ közlönye. (Máramaros-Sziget.) Szerk. Dobozy Sándor és Tóth József. II. évfolyam. Megjelen havonként 2-szer. Ára 3 frt. 20 kr.

Erdélyi Protestáns Közlöny. (Kolozsvár.) Szerk. és kiadó Szász Gerő, főmunkatárs: Szász Domokos. II. évfolyam. Ára 6 frt.

Kis Tükör. Szerk. Márki József dr., kiadja Bartalits Imre. II. évfolyam. Ára 4 frt.

Kis Lap. Szerk. Forgó János (dr. Ágai Adolf), kiadja a Deutsch-féle könyvny. társulat. II. évfolyam. Ára 4 frt.

Népiszkola. Szerk. dr. Zaffery Károly, kiadja Lonkay Antal. II. évfolyam. Ára 4 frt.

Keresztény Család. Szerk. és kiadó Farkas József és Kovács Albert. I. évfolyam. Ára 2 frt.

Alapnevelők és szülők lapja. I. évfolyam. Kiadó-tulajd. az „Alapnevelők országos egylete“ szerk. Rapos József. Megjelen havonként kétszer. Ára 2 frt.

Összesen = 20.

V. Szépirodalmi és divatlapok.

Nefeletjs. Szerk. és kiadó-tulajd. Friebeisz Ferencz, társtulajd. Buloyovszky Gyula. XIV. évfolyam. Ára 12 frt.

Családi Kör. Szerk. és kiadó Emilia. XIII. évfolyam. Ára 12 frt.

Pesti Hölgydivatlap. Kiadó-tulajd. és szerk. Király János, főmunkatárs Komócsi József XIII. évfolyam. Megjelen havonként 2-szer. Ára 8 frt.

Fővárosi Lapok. Szerk. Vadnai Károly, tulajd. Tóth Kálmán, kiadja az Athenaeum. Megjelen het. 6-szor. IX. évfolyam. Ára 14 frt.

Magyar Basár. Szerk. Szabó Richárd, kiadó az Athenaeum. VII. évfolyam. Megjelen hav. 2-szer. Ára 8 frt.

A Divat. Szerk. Wohl Stephanie és Wohl Janka, kiadja a Deutsch-féle nyomdai részvénytársaság. VII.

kusovszky Lajos, XVI. évfolyam. Ára helyben 9 frt., vidékre 10 frt. Melléklapja a „Szemészet“ és „Közegészség és törvényszéki Orvostan.“

Törvényszéki Csarnok. Szerk. és kiadó Szokolay István. XIV. évfolyam. Ára 8 frt.

Gyógyászat. (Buda.) Szerk. és tulajd. dr. Poor Imre. XII. évfolyam. „Allamorvos“ félhavi mellékkel. Ára Pesten 9 frt., vidékre 10 frt.

Zenészet. Szerk. id. Ábrányi Kornél, kiadó-tulajd. a magyar dalénekesület. XI. évfolyam. Ára Pesten 10 frt.; vidékre 10 frt. 50 kr.

Gyógyászati Hetilap. Szerk. és tulajd. Schedy Sándor. XI. évfolyam. Ára 10 frt.

Gyorsírási Lapok. Szerk. Szombathy Ignác, kiadja a budapesti Gabelsberger gyorsíró társulat. IX. évfolyam. Megjelen havonként 2-szer. Ára 4 frt.

Kertész-Gazda. Szerk. és kiadó Girókuti P. Ferencz. VIII. évfolyam. Ára 6 frt.

Jogtudományi Közlöny. Szerk. dr. Dárday Sándor, kiadja Heckenast Gusztáv. VII. évfolyam. Megjelen havonként 2-szer. Ára 6 frt.

Posta-Közlöny. Szerk. és kiadó Joannovich György. VI. évfolyam. Ára 6 frt.

Rendelvények a magyar posta-hivatalok számára. Kibocsátja a magyar kereskedelmi miniszterium. V. évfolyam. Ára 2 frt.

A Honvéd. Szerk. Halász Károly, kiadja a honvédtisztai társulat. VI. évfolyam. Ára 6 frt.

Bányászati és kohászati Lapok. (Buda.) Szerk. és kiadó-tulajd. Péch Antal. V. évfolyam. Megjelen havonként 2-szer. Ára 6 frt.

Magyar Fortuna. Tízde- és sorsjegylap. Szerk. Feleki József. Kiadja Fischer M. L. V. évfolyam. Megjelen minden húsz után. Ára 2 frt.

Természet. Szerk. és kiadó Berecz Antal. IV. évfolyam. Megjelen havonként 2-szer. Ára 4 frt.

Archaeologiai Értesítő. A m. tud. akadémia archaeologiai bizottságának közlönye. Szerk. dr. Römer Flóris. V. évfolyam. Ára 20 ives kötetnek 3 frt.

Typographia. Szerk. Ács Mihály. Az önképző-egylet tulajdona. IV. évfolyam. Megjelen hav. 3-szor. Ára helyben 2 frt. 40 kr. vidékre 3 frt.

Erdélyi Gazda. (Kolozsvár.) Az erdélyi gazdasági egylet közlönye. Szerk. Gamauf Vilmos. IV. évfolyam. Megjelen, minden hónap közepén és végén. Ára nem tagoknak 4 frt, az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Katonai Közlöny. Szerk. Kápolnai István, kiadja az „Atheneum“. IV. évfolyam. Ára 4 frt.

A Szinpad. Szerk. Rajkay F. I., kiadó-tulajd. Lenhardt E. színházi ügynöksége. IV. évfolyam. Ára 5 frt.

Közrendészeti Lap. Szerk. és kiadó tulajd. Jón Lajos. III. évfolyam. Ára 6 frt. „Hivatalos Körözyény“ mellékkel.

Központi Vasúti és Közlekedési Közlöny. Egyszeresim kereskedelmi, ipar- és biztosítási lap. Szerk. Tettau Lázár, kiadó Tettau József. III. évfolyam. Ára 8 frt.

Középi Jegyzők Közlönye. Szerk. és kiadja Kiss (Ilméri) István. II. évfolyam. Ára 6 frt.

Nők Lapja. Szerk. Berecz Antal. II. évfolyam. Ára 6 frt.

Nemzeti Divatközlöny. (Bécs.) Szerk. és kiadó tulajd. Hofman F. A. II. évfolyam. Ára 7 frt.

Angol és francia nyelvelapok. Szerk. és kiadó-tulajd. Bauer M. Lőrincz tr. II. évfolyam. Ára 7 frt.

Pesti általános torna-, lövés- és bűvész-egylet. Szerk. Sinay Gusztáv; laptulajd. Morodai Derra István. II. évfolyam. Ára helyben 8 frt., vidékre 10 frt.

A nép kérésze. Szerk. tulajd. Lukácsy Sándor. II. évf. Megjelenik havonként 2-szer. Ára 2 frt.

Kereskedelmi és Ipari Közlöny. Szerk. és kiadó-tulajd. Tömösvári László. II. évfolyam. Ára 8 frt.

Nemzetgazdasági Közlöny. Szerk. és kiadó-tulajd. Hecksch Sándor F. II. évfolyam. Ára 8 frt.

Polgár és Honvéd. Szerk. Bethlen Miklós, kiadja Gresser, Sýr és unokaöccse. II. évfolyam. Ára 8 frt.

Hajnal. A magyarországi szabadkőművesek közlönye. Szerk. Hollós László, kiadó-tulajd. Perl Viktor. II. évfolyam. Ára 8 frt.

Magyar Themis. Szerk. és kiadó-tulajd. Siegmund Vilmos. II. évfolyam. Ára 8 frt.

Közigazgatás. Szerk. és kiadó Bakos Gábor, laptulajd. Pesko Medard. I. évfolyam. Ára 8 frt.

Apolló. (Buda.) Zenemű-folyóirat. Szerk. és kiadó Fellegi Viktor. I. évfolyam. Megjelen havonként 2-szer. Ára 5 frt.

A mérleg. Szerk. és kiadó Rónai Ferencz. I. évfolyam. Ára 7 frt.

Kézműiparosok országos értesítője. (Gyöngyös.) Szerk. Streitman József. Megjelenik havonként 2-szer. I. évfolyam. Ára 2 frt.

A gyakorlati mezőgazda. (Keszthely.) Szerk. és kiadja Sporzon Pál. Megjelenik havonként 3-szor. I. évfolyam. Ára 4 frt.

Összesen = 40.

VIII. Vidéki lapok (nem politikai tartalommal.)

Zala-Somogyi Közlöny. (Nagy-Kanizsa.) Szerk. Bátorfi Lajos; kiadó Wajdits József. XI. évfolyam. Megjelenik hetenként 2-szer. Ára 8 frt.

Borsod. (Miskolci Értesítő.) Szerk. és kiadó Rácz Ádám. VI. évfolyam. Ára 4 frt.

Vasmegyei Lapok. (Szombathely.) Szerk. és kiadó-tulajd. Balogh Gyula, kiadó Bertalanffy Imre. VI. évfolyam. Megjelenik hetenként 2-szer. Ára 8 frt.

Jász-Kunság. (Jászberény.) Szerk. Pásztor Ferencz, kiadó Bitterman Ede. V. évfolyam. Ára 4 frt.

Kecskeméti Lapok. (Kecskemét.) Szerk. Hornyik János; kiadja a „Kecskeméti Lapok“ részvénytársulata. V. évfolyam. Ára 5 frt.

Vásárhelyi Közlöny. (Holdmező-Vásárhely.) Szerk. Ábrai Károly; kiadó Vörös S. és társa. IV. évfolyam. Ára 4 frt.

Szamos. (Szatmár-Németi.) Szerk. Jeney György, szerk. társ és kiadó Bihari Péter. IV. évfolyam. Ára 4 frt.

Tiszavidék. (Debreczen.) Szerk. és kiadó-tulajd. i. j. Csáthy Károly. VI. új folyam. Ára 4 frt. (1868-ban „Nyír“ címet viselt.)

Gömöri Lapok. (Rima-Szombat.) Szerk. Bernolák Nándor, kiadó-tulajd. Bernolák Plechner Irma. IV. évfolyam. Ára 6 frt.

Nagyvárad. (Nagy-Várad.) Szerk. Rác Mihály. III. évfolyam. Megjelen hetenként 6-szor. Ára 10 frt.

Pécsi Közlöny. (Pécs.) Szerk. és kiadó Ramasetter Károly. III. évfolyam. Ára 4 frt.

Zemplén. (S.-A.-Ujhely.) Szerk. és kiadó-tulajd. Borúth Elemér, kiadó-tulajd. Kolener József, szerkesztőtárs ifj. Farkas Lajos. III. évfolyam. Ára 6 frt.

Maros. (Makó.) Szerk. Szel Ákos, kiadja Sár-tory István. III. évfolyam. Ára 4 frt.

Vác. (Vác.) Szerk. és kiadó-tulajd. Eliássy Gyula. III. évfolyam. Ára 3 frt. (I. évi folyama „Váci Lapok“ cím alatt jelent meg.)

Sopron. (Sopron.) Szerk. és kiadó-tulajd. Csönides Ferencz, segédszerk. Vargyas Endre, főmunkatárs Ballagi Károly. II. évfolyam. Ára 6 frt.

Bácska. (Szabadka.) Szerk. Radits György, főmunkatárs Hoós György. II. évfolyam. Ára 4 frt.

Nyitrai Lapok. (Nyitra.) Szerk. és kiadó-tulajd. Mérey Ottó. II. évfolyam. Ára 6 frt.

Nógrád. (Losoncz.) Szerk. Kálniczky Gyula, kiadó Kornis Alajos. II. évfolyam. Ára 5 frt.

Hód-Mező-Vásárhely. (Hód-Mező-Vásárhely.) Szerk. Futó Mihály. Tulajd. a laptársulat. II. évfolyam. Ára 4 frt.

Székesfehérvár. (Székesfehérvár.) Szerk. tulajd. Forster Józsa f.; kiadó Klöckner Péter. II. évfolyam. Ára 4 frt.

Kalocsai Lapok. (Kalocsa.) Szerk. Hang Ferencz; tulajd. Vörös Sándor. II. évfolyam. Ára 6 frt.

Szentesi Lapok. (Szentes.) Szerk. Honthy László; kiadó Cherrier János. II. évfolyam. Ára 4 frt.

Előrs. (Rozsnyó.) Szerk. és kiadó-tulajd. Gothard Endre. II. évfolyam. Ára 6 frt.

Hargita. (Maros-Vásárhely.) Szerk. és kiadó Veszely Károly. I. évfolyam. Ára 4 frt.

Szabolcs. (Nyíregyháza.) Szerk. K. Kmety István; kiadó-tulajd. a „Szabolcsmegyei lapkiadó-társulat“. I. évfolyam. Ára 4 frt.

Felső-magyarországi Szemle. (Kassa.) Szerk. dr. Fésüs György; kiadó-tulajd. Werfer Károly. I. évfolyam. Ára 5 frt.

Polgári Kör. (Rima-Szombat.) Szerk. és kiadó Györfly Pál. I. évfolyam. Ára 4 frt.

Összesen = 27.

IX. Hirdetési lapok.

Debreczen-Nagyvárad Értesítő. (Debreczen.) Kiadó szerk. Balla Károly. XXX. évfolyam. Ára helyben 5 frt., vidéken 6 frt.

Erdélyi Hivatalos Értesítő. (Kolozsvár.) Szerk. és kiadó Gáman Zsigmond. XI. évfolyam. Megjelenik hetenként 3-szor. Ára 5 frt.

Szepesi Értesítő. Zipszer Anzeiger. Spisky Oznamovatek. (Lőcse.) Szerk. és kiadó Seeliger Károly. X. évfolyam. Ára 4 frt.

Nógrádmezei Hivatalos Hírlelő. (B.-Gyarmat.) Kezeli Cséffalvy Béla. X. évfolyam.

Társulati Értesítő. (Kalocsa.) Kiadó Kubinszky Mihály. V. évfolyam. Megjelen havonként két iven. Ára 1 frt.

Összesen = 5.

X. Folyóiratok.

Erdészeti Lapok. (Buda.) Az orsz. erdészeti egylet közlönye. Szerk. Bedő Albert, kiadók Wágner Károly és Divald Adolf. XI. évfolyam. Megj. hav. 1-szer. Ára 5 frt.

Magyar Sion. (Esztergom.) Szerk. Frankl Vilmos és Zádori János. IX. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 4 frt.

Falusi Prédikációk. (Pécs.) Szerk. és kiadja Mendlik Ágost. VIII. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 3 frt.

Az országos Erdészeti-egylet Közleményei. Szerk. Bedő Albert. VI. évfolyam. Az egyleti tagok kapják ingyen.

A Magyar Tudományos Akadémia Értesítője. Kiadja a m. tud. Akadémia, szerk. a főtítká. VI. évfolyam.

Szászok. A magyar történelmi társulat közlönye. Szerk. Thaly Kálmán. VI. évfolyam. Évenként 10 füzet. Ára nemtagoknak 6 frt., a társulat tagjai tagdíj (5 frt.) fejében kapják.

Szépirodalmi Csarnok. Regény-folyóirat. Szerk. és kiadja Friebeisz Ferencz. V. évfolyam. Megjelen havonként 2-szer. Ára 6 frt.

Az országos közeptanodai tanárégyet közlönye. (Buda.) Szerk. Szamosi János. V. évfolyam. Megjelen hav. 1-szer. „Középtanodai rendeletek tára“ cz. mellékkel. Ára nemtagok számára 6 frt. A tagok tagdíj fejében kapják.

A Magyar Művészet és Építész-egylet Közlönye. Szerk. Ambrozovics Béla, szerkesztőtárs Ney Béla. IV. évfolyam. Évenként 6 füzet. Ára 10 frt. A tagok tagdíj (5 frt.) fejében kapják.

Borászati Füzetek. Szerk. és kiadó-tulajd. dr. Entz Ferencz. IV. évfolyam. Megjelen havonként egyszer. Ára 3 frt.

Szépirodalmi Csarnok. Regény-folyóirat külön folyam. Szerk. és kiadja Friebeisz Ferencz. IV. évfolyam. Megjelen minden tíz napban egy füzet. Ára 4 frt.

Természettudományi Közlöny. Szerk. Lengyel Béla és Petrovics Gyula titkárok, kiadja a m. k. természettudományi társulat. IV. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 5 frt., a társulati tagok tagsági díjuk fejében kapják.

Protestáns Tudományos Szemle. Szerk. és tulajd. dr. Ballagi Mór. IV. évfolyam. Megjelen havonként 2-szer mint a „Protest. egyh. és isk. lap“ melléklete.

Csanád. Egyházmegyei Közlöny. (Temesvár.) Szerk. és kiadja dr. Csiky Gergely, főmunkatárs Riesz Gáspár. IV. évfolyam. Megjelen havonként 2-szer. Ára 3 frt.

Magyar Protestáns egyházi és iskolai Figyelő. (Debreczen.) Szerk. és kiadja Révész Imre. III. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 4 frt.

Anyagi Érdekeink. Az orsz. M. Iparégyesület közlönye. Szerk. Mudrony Soma. III. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára nemtagoknak 3 frt., a tagok ingyen kapják. (1870. június végeig mint hetilap jelent meg.)

Új Regelő. Regény-folyóirat. Szerk. Beniczky Irma, kiadja Heckenast G. III. évfolyam. Megj. minden hó 15-én és 30-án. Ára 6 frt.

Haladás. Az országos köznevelési egyesület közlönye. Szerk. Schwarz Gyula. III. évfolyam. Megjelen havonként egyszer. Ára 4 frt. (Az első évfolyam „Az orsz. Köznevelési Egyesület havi közlönye“ címmel jelent meg.)

Magyar Gyorsíró. Szerk. Vándory Gusztáv. Kiadja Könyi Manó. III. évfolyam. Megjelen havonként 4 frt.

Új Nemzedék. Az országgyűlési ijtuság közlönye. Szerk. Bartha-Schiefner Gyula és Szöllőssy Sándor. III. évfolyam. 6 füzet előfizetési ára 3 frt., egy füzet 60 kr.

Közvélemény. (Röpvik.) Kiadja Hiador. III. évfolyam. Egy füzet ára 30.

Missiói Lapok. (Sárospatak.) Szerk. és kiadja Czelder Márton. III. évfolyam. Megjelen minden egy vagy két hónap. Ára 5 frt.

Gazdasági Értesítő. (Temesvár.) A temesvári gazdasági egyesület közlönye. Szerk. és kiadók Mokry István és Graffay Kálmán. III. évfolyam. Megjelen havonként 2-szer. Ára 5 frt., társulati tagoknak, jegyzőknek és tanítóknak 4 frt.

Távírási Közlemények. II. évfolyam.

A m. kir. Távírási Rendelet Tára. II. évf. **Keresztény Magvető.** (Kolozsvár.) Szerk. és kiadja Ferencz József és Kovácsy Antal. II. évf. Megjelen negyedévenként. Ára 1 frt 60 kr.

Katholikus Lelkipásztor. (Esztergom.) Szerk. és kiadja Zádori János. II. évfolyam. Megjelen minden két hónapban. Ára 3 frt.

Szépirodalmi Könyvtár. Regény-folyóirat. Szerk. és kiadja Scultety Jozsefa. II. évfolyam. Megjelen minden hó 10-ik és 25-kén. Ára 6 frt.

Történelmi Adattár. (Temesvár.) Szerk. és kiadja Ortmayr Tivadar és Szentkatolnay Jenő. II. évfolyam. Megj. minden hó 1-jén. Ára 6 frt.

Philologiai Közlöny. Szerk. és kiadja Bartal Antal és dr. Hóman Ottó m. k. r. egyetemi magántanár. II. évfolyam. Megjelen 10 havi füzetben. Ára 4 frt.

Katholikus Kérdések. Kiadja Sartory Károly. I. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 1 frt.

Magyar Nyelvőr. Szerk. és kiadja Szarvas Gábor. I. évfolyam. Megjelen aug. és szept. kivételével minden hónap 15-én. Ára 4 frt.

Magyar Tanügy. Szerk. dr. Heinrich Gusztáv, kiadja Ráth Mór. I. évfolyam. Megjelen havi füzetekben. Ára 4 frt.

Összesen = 33.

XI. Vegyes melléklapok.

Mulattató. Megjelen hetenként egyszer mint a „Magyar Néplap“ melléklapja.

Szemészet és Közegészségi és Törvényszéki Orvostan. Az „Orvosi Hetilap“ mellékletei.

Allamorvos. A „Gyógyászat“ havi melléklete.

Curiai határozatok. A „Jogtudományi Közöny“ melléklapja.

Középtanodai Rendelet Tára. „Az Országos középtanodai Tanárégyet közlönye“ nek melléklapja.

Hivatalos Értesítő. A „Budapesti Közlöny“ napi melléklapja.

A Budapesti Közlöny Melléklapja. Megjelen hetenként egyszer.

A magyar kir. belügyminiszterium Rendőri Körözyénye. A „Közrendészeti Lap“ melléklete.

Csodabogár. A „Szabadság mint a Népszázlója“ kétételes melléklapja.

Összesen = 10.

1871-ben megszűnt lapok és folyóiratok:

1. Omnibusz. 2. Pesti Ujság. 3. Szabad Magyarországi. 4. Ország-Világ (Politikai rész). 5. Szabad Polgár. 6. Ország-Világ. 7. Magyar Phoenix. 8. Tanodai Lapok. 9. Izraelita Közlöny. 10. Kalauz. 11. Népiskolai Lapok. 12. Koszoru. 13. Ganzli. 14. Magyar Ifjúság Lapja. 15. Napkelet. 16. Szépirodalmi Közlöny. 17. Magyar Család. 18. Lámpás. 19. Hírting. 20. Egészségi Tanácsadó. 21. Köz. biztonság. 22. Themis. 23. Szinlapok. 24. Testvériség. 25. Értesítő a kath. Congressusból. 26. Bazár-Ujság. 27. Magyar Gazda. 28. Napi Közlöny. 29. Balaton-Füred-Keszthely. 30. A Tisza. 31. Békésmegyei Értesítő. 32. Komáromi Lapok. 33. Nyír Közlöny. 34. Bácskai Híradó. 35. Biharmegyei Közlöny. 36. Közértesítő. 37. Havi Szemle. 38. Honi Közlöny. 39. Fröbel. 40. Harczi Világ.

Megszűnt összesen = 40 hirlap és folyóirat.

1871. folytán és 1872. elején keletkezett lapok és folyóiratok:

1. Delejtű. 2. Magyar Politika. 3. Reggeli Lapok. 4. Testvér. 5. Udvarhely. 6. Szombati Lapok. 7. Népújság. 8. Népfelség. 9. Kis-Tükör. 10. Kis-Lap. 11. Népiskola. 12. Keresztény Család. 13. Mátyás Deák. 14. A Sugó. 15. Közigazgatás. 16. Nemzeti Divatközlöny. 17. Angol- és francia Nyelvelapok. 18. Polgár és Honvéd. 19. Hajnal. 20. Kézműiparosok országos Értesítője. 21. Gyakorlati Mezőgazda. 22. Magyar Themis. 23. Apolló. 24. Pesti általános torna-lövész- és tüzoltó Ujság. 25. A Nép-Kertész. 26. Kereskedelmi és Ipari Közlöny. 27. A Mérleg. 28. Nemzetgazdasági Közlöny. 29. Hód-Mező-Vásárhely. 30. Nógrád. 31. Székesfehérvár. 32. Kalocsai Lapok. 33. Szentesi Lapok. 34. Előrs. 35. Hargita. 36. Szabolcs. 37. Felső-magyarországi Szemle. 38. Polgári Kör. 39. Gazdasági Értesítő. 40. Távírási Közlemények. 41. Távírási Rendelet Tára. 42. Keresztény Magvető. 43. Katholikus Lelkipásztor. 44. Szépirodalmi Könyvtár. 45. Történelmi Adattár. 46. Philologiai Közlöny. 47. Katholikus Kérdések. 48. Magyar Nyelvőr. 49. Magyar Tanügy. 50. Hivatalos Értesítő. 51. A Budapesti Közlöny Melléklapja. 52. Csodabogár.

53. A magyar kir. belügyminiszterium Rendőri Körözyénye. 54. Alapnevelők esülok lapja.

Összesen 54 hirlap és folyóirat keletkezett mult évi hirlapkimutatásunk óta.

Összevont átnézet 1789-től maig.

A magyar hirlapirodalom 1780. jan. 1-jén Ráth Mátyás „Magyar Hirmondó“-jával vette kezdetét, mely *Pozsonyban* jelent meg. Ezen hirlap ugyanott 1786. végén megszűnt. A jelen század első évében csak két rendes hirlapunk volt: a „Magyar Kurir“ és „Magyar Hirmondó“, mindkettő Bécsben adott ki. Pesten 1806. jul. 2-án indult meg az első magyar hirlap „Hazai Tudósítások“ czimvel és Kultúr István szerkesztése alatt Trattner nyomdájában. Még 1830-ban csak 3 politikai és 7 nempolitikai lap és folyóirat jelent meg magyar nyelven. 1840 elején már összesen 26 magyar lap volt hazánkban, ezek közt 5 volt politikai; 1847-ben pedig 33 hirlap és folyóirat volt, ezek közt 6 politikai; 1848 és 49-ben összesen 80 magyar hirlap jelent meg a két testvér hazában, fele politikai tartalommal.

1850. elején ismét csak 3 politikai és 6 vegyes tartalom, összesen 9 lap adott ki magyar nyelven.

1854. márcz. 5-én, mikora „Vasárnapi Ujság“ megindult, ezzel együtt 20 magyar hirlap és folyóirat jelent meg magyar nyelven hazánkban, u. m.: 2 politikai napilap; 3 szépirodalmi, 2 egyházi, 1 szaklap, 1 vegyes tartalommal, 3 hirdetősi lap és 7 folyóirat.

Folyó évi 1. májustól kezdve a fürdő-utczában 1. szám alatt.

KOHN PHILIPPE

Patek Philippe és társa genfi hírneves óragyárosok tanítványa, dícséretesen ismert Óra-raktára

Pesten, Dorottya-utca 2. sz. ajánlja legkitünőbb jó és olcsó órákkal gazdagon ellátott raktárát 2 évi jótállás mellett, az alábbi árjegyzék szerint.

Minden tőlem vásárolt óra, vagy bármely állásban levő általam a legpontosabban s a legszorgalmasabban van kipróbálva.

Egy általam kiadott könyvecske, melyben leírva van, miként lehet egy zseb-órát hosszú ideig rendes állapotban fenntartani, — kiengyelítési táblával együtt, mely szerint az órák a nap-órák szerint igazíthatók, t. evőimnek ingyen adatik.

Table listing various watches and their prices in Forintig. Includes items like 'Ezüst henger-órák', 'Arany horgony-órák', 'Hölgy-órák', etc.

Egy inga-óra pakolásért 1 forint 50 krajczár. — Vidéki megrendelésre a pénzösszeg előleges beküldése vagy utánvét mellett gyorsan és pontosan teljesítetnek. — Órák cserében is elfogadtnak.

Kohn Philippe, óra-gyáros.

Folyó évi 1. májustól kezdve a fürdő-utczában 1. szám alatt.

Figyelmeztetés a szülőknek! Ezzel a t. cz. szülőknek figyelmébe ajánlom az általam évek óta készített és sikerrel használt „Gilliszta-csokoládét“

Heckenast Gusztáv könyvkiadó hivatalában Pesten (egyetem-utca 4. sz.) megjelent és kapható: Jósika Julia. PÁLYAVEZETŐ. Jó tanácsok világba lépő fiatal leányok számára

Titkos betegségeket és tehetlenséget (elgyengült férfierőt) gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett Handler Mór, orvos- és sebészudor, szülés és szemész.

Mellbetegeket értesítem arról, miszerint mell-betegségek, különösen mellfájás, rekedtség, köhögés, nehéz lélegzés, egy igen szakértő és gyakorolt hásonszenvi orvos által sikeresen gyógyíttatnak.

Rendelvényi órák: déltan 2-től 4-ig. Bálvány-utca 6. szám, 2. emelet (ezelőtt váczl-ut 24-ik szám.) ERNST L., homöopath-orvos és szülész.

Szepes-kárpáti növény-kivonat Dr. Fáykiss K.-tól Késmárkon, tüdő- és mellbetegek számára.

Legújabb és legmulatatóbb adoma-gyűjtemények A BACH-KORSZAK ADOMÁKBAN. Összegyűjté egy BACH-HUSZÁR.

Adomák és jellemző vonások a forradalom és honvéd életből. Adomák és jellemvonások a magyar huszáreltől.

Vámör. Alólírott jelen írásom által elismerem, hogy tiszafüredi lakos Sarkadi Ferencz ur, tek. Aradmegyébe helyhezettett Holdmées helység határában, vizimalmomban három malom-vámellenőr gépezetet állított fel.

Titkos betegségeket, s tehetlenséget, elgyengült férfierőt, gyakori magömlések, sőt a végképeni tehetlenséget katonai és polgári körházakban sikerrel használt egyszerű módszerrel anélkül hogy a beteg hivatalában vagy életmódjában gátlatnak, minden izgató szer nélkül bámulatos gyorsan és alaposan (az ujjonnan keletkezett 48 óra alatt) gyógyítja Wels J. gyark orvos és szülész, az itteni cs. kir. garalson főkorházban kizolgált osztályorvos, a m. kir. természetudományi társulatrendes tagja minden alkalmatossággal egy a titoktartás, mint a gyógykezelőkhöz jól beosztott rendelő-intézetben Pest, Sebestyén-ter 4-dik szám 1-ső emelet, (a „2 huszár-hoz“ címzett kávéház felett), naponként reggel 7 óratól 10-ig és déltán 1—4 óráig.

Legújabb szépirodalmi művek, melyek Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában (Pest, egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és minden könyvárusnál kapható:

Kisfaludy Sándor hátrahagyott munkái. Kiadta Toldy Ferencz. Négy kötet. I. kötet. Regeköltőnek hatyudala XVI énekben.

A Porlakai család. A hontalanok. Regény. Litkay Andor-tól. Három kötet. Ára füzve 3 forint.

Magyar hölgyek. Történelmi élet- és jellemrajzok. Irta Zsilinszky Mihály. (8-adrét, 223 lap, füzve 1 forint.

Jókai Mór. Népvilág. Elbeszélések. Második kiadás, egy kötetben füzve 1 ft. 60 kr.

Mindennemű takaró-papiros (Makulatur) kapható: Pesten, egyetem-utca 4-dik szám alatt.

Farsangi czikkek elegáns hállyegyzék parisi és bécsi készítmények 85 król 25 fríg darabig; hálly bokor-tartók 1 sokféle díszes csészék nemeken 80 król 8 fríg darabig; álarczok, tréfás orrok stb. szantalan, eredeti torz-arcokat, állatfejet stb. ábrázoló nemeken is, 15 król 6 fríg; tréfás fejlődések, süvegek s egyéb jelvények búhón-estélyak számára; füzér-dánc-érmek legújabb változatok némi 18 król 5 fríg; női- és urt ékszerék, mell-tűk, fül-függők, agyaz készítmények, nyak-ékek, metálok, órá-láncok, ahavi- és nyakláncok, fül- és inguj-gombok stb.; hatóság színházi ékszerék diadémok, ronzolek, óvak, csattok, gombok jellemző állatfejekkel különösen alkalmas nemeken; vinasz-gyöngyök ruhák díszítéshez alkalmas olcsó, a valódi kagyló-gyöngyökkel természetesen utánszóna nemekéig szédő 10 król 4 fríg; illatszerek szappanok, haj-olajok és kenőcsök, hajsz-pedrek, fog-tisztító-porok és pépek, arcfejtékek, pulcherin, vinasz és tolettia, rizs-porok, valódi kölni-víz, arany, ezüst és gyémánt hajpor, legfinomabb illatszerek Bayley Altkinson, Violet Flaud s a köi- és bécsi egyéb jelek számára; tolettia-tárgyak haj-, ruha-, larsony-, foga- és köröm-kezelő, mindennemű fűtő, szob-beli és kény-tárgyak, hajfűtő-gépek, fűtő-tekercsek, haj- és gombos-tűk, köröm-éllők és reszók, kesztyű-gégitők és gombolók, csip-buák, kolmáid-éllők stb.; francia menü-kártyák gyorsan kedvelésre jutott kártyák, melyeknek túlsó oldala az ételnek használatát, első oldala pedig a vendég nevének szót helyet, s felszerítő tréfás szines képeket tartalmaz, tiszta 1. 1. 80; dus választékát ajánlják KERTÉSZ és EISERT Pesten Dorottya-utca 2. sz. a „magyar király“ című szilárdalval szemkötet. Táncz-rendeket nagyobb bálók számára kiválóan alkalmasan gyorsan készíttetnek. Irásbeli megbeszélésnek, melyet figyelemmel emkölzöttek, a küldendő czikk árának közzétételét követik.

Legújabb szépirodalmi művek, melyek Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában (Pest, egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és minden könyvárusnál kapható:

Kisfaludy Sándor hátrahagyott munkái. Kiadta Toldy Ferencz. Négy kötet. I. kötet. Regeköltőnek hatyudala XVI énekben.

A Porlakai család. A hontalanok. Regény. Litkay Andor-tól. Három kötet. Ára füzve 3 forint.

Magyar hölgyek. Történelmi élet- és jellemrajzok. Irta Zsilinszky Mihály. (8-adrét, 223 lap, füzve 1 forint.

Jókai Mór. Népvilág. Elbeszélések. Második kiadás, egy kötetben füzve 1 ft. 60 kr.

Mindennemű takaró-papiros (Makulatur) kapható: Pesten, egyetem-utca 4-dik szám alatt.

Korszerű könyvek és röpiratok, melyek Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában (Pest, egyetem-utca 4. sz.) megjelent és minden könyvárusnál kapható: Jenő. Egyéni nézetek. (Nagy 8-rét, XII, 123 lap) füzve 1 ft. Bezerej Sándor. Reform-eszmék. Köz-érdeklő tarlózatok a kath. autonómia, az egyházi reform, a politika és egyháztársadalmi kérdések köréből a szabadság és felvilágosodás hívei számára. (8-rét) füzve 80 kr. Reformáljuk a kath. egyházat! Irta egy kath. plébános. Turin, 1871. (4-rét, 56 lap) füzve 60 kr. A katolikus egyházi autonómia és veszélyei. Toldy Istvántól. (8-rét, 116 lap) füzve 80 kr. Coelibátus és polgári házasság. Irta Papamorgó. — Füzve 1 ft. Pederzani Julius. Aus den Fesseln Rom's! (8-tav.) Geheftet 30 kr. Pederzani Julius. Rede, gehalten zu Villach in der Versammlung des liberalen Volksvereines. (14. Juni 1871.) Geheftet 20 kr. Die Gottesmörder. Von einem Gläubigen. 8. 83/4 Bogen stark, in schönster Ausstattung. In farbigem Umschlag geheftet 3 fl. 20 kr. Die Arbeiter-Frage. Ein Friedensvorschlag, dargelegt mit Rücksicht auf die Tendenzen der Communisten und Sozialisten, sowie die Ideen von Lassalle und Schulze-Delitzsch, Kettler und Schäffle, Mill und Mohl von A. K. Preis geh. 40 kr. Anton. Alois. Weltpriester. Das gefährliche Christenthum und die Welt. (Gross 8-tav.) Geheftet 1 fl. 20 kr.

Legújabb szépirodalmi művek, melyek Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában (Pest, egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és minden könyvárusnál kapható:

Kisfaludy Sándor hátrahagyott munkái. Kiadta Toldy Ferencz. Négy kötet. I. kötet. Regeköltőnek hatyudala XVI énekben.

A Porlakai család. A hontalanok. Regény. Litkay Andor-tól. Három kötet. Ára füzve 3 forint.

Magyar hölgyek. Történelmi élet- és jellemrajzok. Irta Zsilinszky Mihály. (8-adrét, 223 lap, füzve 1 forint.

Jókai Mór. Népvilág. Elbeszélések. Második kiadás, egy kötetben füzve 1 ft. 60 kr.

Mindennemű takaró-papiros (Makulatur) kapható: Pesten, egyetem-utca 4-dik szám alatt.

GYÓGYSZERÉSZ GYAKORNOKNAK elfogad egy 4—6 gimnázium osztályu végzett fiatal embert, három évre, minden fizetés nélkül Maléter Albert, gyógyszerész Jólván (Gömörmege). 1231 (3—3)

Előfizetési fölhívás

VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK 1872. évi folyamára. (Ismeretterjesztő és politikai hetilap. — Az egyik számos eredeti képpel illusztrálva; a másik rendkívüli mellékletekkel bővitve.)

Előfizetési föltételek: postai szétküldéssel vagy Pesten házhoz hordatva. A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre (január—december) 10 ft. — kr. Félévre (január—június) 5 " — "

Csupán Vasárnapi Ujság: Egész évre (január—december) 6 ft. — kr. Félévre (január—június) 3 " — "

Csupán Politikai Ujdonságok: Egész évre (január—december) 5 ft. — kr. Félévre (január—június) 2 " 50 "

Egyes előfizetéseket legelőszörűben postai utalvány által eszközölhetők, a melyre bérmentésitűl csak egy 5 kros bélyeg kívántatik. Teljesszámú példányokkal még folyvást szolgálhatunk. Uj kedvezmény! A „Vasárnapi Ujság“ és „Politikai Ujdonságok“ előfizetői a kiadó intézkedése folytán a jövő 1872. évtől kezdve azon kedvezményben részesülnek, hogy az „Uj Regelő“ című vállalat, mely évenként 24 füzetben jelenik meg, s válogatott érdekes regényeket tartalmaz, egész évre 6 ft. helyett 4 ft-rt, félévre 3 ft. helyett 2 ft-rt rendelhetik meg. A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok kiadó-hivatala. (Pest, egyetem-utca 4-dik szám alatt.) (3—3)

Pest, februárius 11-én 1872.

Előzetési feltételek: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 frt. — Fél évre 5 frt. Csúpan Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. — Csúpan Politikai Ujdonságok: Egész évre 5 frt. — Fél évre 2 frt. 50 kr.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokk illetőleg: Egy négyzetet használt petis sor, vagy annak helye, egyszeri ígatásnál 10 krajczárba; háromszori vagy többszöri ígatásnál csak 7 krajczárba számítatik. — Kiadó-hivatalunk számára hirdetményeket elfogad Bócsenk: Oppelik Alajos, Wollzeile Nr. 22. és Haasenstein és Vogler, Wollzeile Nr. 9. — Bélyeg-díj, külön minden ígatás után 30 krajczár.

Fekete Mihály.

(1820—1871.)

Az irodalom és tanügy egy szerény, de nagy érdemű munkása, kit csak igénytelen-sége vont el a sokaság szemei elől, holott megérdemli, hogy legalább halála után kellően méltányoltassék, tehetséges s tanulmány-gazdag író, munkás és közhasznu tanár s valódi ember és barát — ez volt Fekete Mihály, a reformatusok kolozsvári főiskolájának 1871. nyarán elhunyt tanára. Ha most, hónapok multán, emlékezetét e sorokkal s még eddig sehol meg nem jelent hű arcképe közlésével fölújítjuk, nemcsak a barátságának, hanem az érdem iránti méltó elismerésnek is akarunk áldozni.

kívánságát, s Misi az enyedi kollegium egyik legjelesebb növendéke lón, szeretve tanuló társaitól, kényeztetve tanítóitól (kik a gimnáziumi osztályokban öregebb diákok voltak) s magára vonva még a tanáruak figyelmét is; kivált az öreg Szászét, ki ugyan még abban az időben nem volt öreg, de az egész ifjuság apját tisztelte benne s e nével ruházta föl, s ki akkor paedagog-archa — azaz: a gimnáziumi osztályok felügyelő tanára volt, s az osztályokat gyakran meglátogatta, éles szemével mindenütt

zül Cicerot, Sallustius, még a nehéz Tacitust is egyforma kedvvel és készséggel fordította, nagy öröme telt s korán szemet vétett reá, és iskolai pályája végeig érezte vele atyai jó indulatát.

Fekete alig volt még 18—20 éves, midőn első irodalmi kísérletei világot láttak. Mik lettek volna egyebek — verseknél? De első versein anyai csin és izlés lebegett, a gondolat tisztasága, s az érzés őszintesége, a forma külső-belső kerekded egyszerűsége oly határozott tehetségre mutatott, hogy a Szentiványi Mihály által szerkesztett kolozsvári „Remény“ zsebkönyv után, a nagy tekintélyű Athenaeum is megnyitotta előtte hasábjait s Hattyu álnev alatt közölt dalai általános figyelmet gerjesztettek.

Ezalatt a bölcsészeti, jogi, sőt theologiai két-két éves tanulmányokat is végezvén (folyvást Enyeden), szokás szerint gimnáziumi osztálytanítóságra pályázott, s ez alkalommal abban a megtiszteltetésben részesült, hogy az egyhíján legfelső osztály, a költészeti, vezetése bízott reá. „A poétika preczeptora“ lett.

Az enyedi ifjuság, a kollegium halhatatlan alapítójának, Bethlen Gábor fejedelemnek emlékét, évenként, májusban, virág-ünnepel szokta megünnepelni. Az ifjuság apraja nagyja (rendesen több mint ezer fő) egy napot töltött a zöldben, az erdőben, hol a gyöngyvirág terem, s százakra menő koszorúkkal, hosszu lombfüzérékkel terhelten tért haza késő estére; a gyöp-pástót és a mohát kocsai derekakal hozták; s éjen át az ó kollegium négyszög udvara egy

FEKETE MIHÁLY.

odon stylum kertté varázsolatott át, melyben mohos köszikla, halas tó, szökőkút, zölddel befont oszlopok, koszorú pyramisok, óriás lomb-lánczok s füzérek és száz meg száz kert-, mezei- s erdei virágkoszorúk váltották fel egymást, kivágot és újra leszurtt

felkereste a kiváló tehetségeket. Két irányu tehetség tetszett neki különösen: a matematikai s a klasszikus írók, különösen költők kedvelője. Feketeben, ki Ovidot, Horácot, Virgilt, (ezeket fordították akkor kizárólag a költők közül) s a prózairók kö-

Mindenkinnek különös figyelmébe ajánlatik a Dr. Forty-féle általános SEB-TAPASZ,

mely rendkívüli gyógyereje, elválasztó, érlelő s fájdalmat csillapító hatása által gyorsabb, legbiztosabb s egyszerűbb gyógyulást eszközöl különönmű bajokban. — Ily bajok a torokgyuladás, légcsőhurut, bőr- és barnaság, hártvásgyík (Croup, angina) mindennemű megsejtések, harapás, szurás, vágás vagy égés által támadható seb-ek, megforraszások, darázs- vagy méhszúrások, konok-fekélyek, zuzatok (contusiók) — meglepő gyors fájdalomcsillapítással — rögzített daganatok, gümők, tályogok, pokolvar

(carbunculus pustula maligna), meglémenyedések, genyedések, vérkelések, minden mirigybetegségek, gőrvélyes fekélyek, fagydaganak, ujjféreg, körömméreg, vadhus, tagszivacs, csontszú, kifözamatás és megárdulások, helyi csúsz; továbbá a szülés folytatni lábfelfakadások, és sebek, fájós fekélyzett vagy már genyes női mell. — Sok nő már csirában volt emlőráktól, — a különben elkerülhetlen életveszélyes sebészi műtétnek mellőzésekével — egyedül ezen leles sebtapasz használata által menekült meg.

Vége a testbe teljesen bemélyedt bármennemű szárla, vagy darázs és méhfulánkja csúpan ezen tapasznak rövid idei használata folytán annyira előtűnik, hogy aztán a testből közönségesen szabad kézzel, sebészi műtét és fájdalom nélkül könnyen kihuzható, mire a seb gyógyulása nemsokára bekövetkezik.

Ezen megbecsülhetlen gyógyszer, melynek jelessége legjelentesebb egyének számára s különös kívánatra bármikor felmutatható bizonyítványai által már régen a legfényesebben elismertett — rendkívüli, s legkülönműbb esetekben megpróbált hatásánál és feltűnő sikerű eredményeinél fogva, melyek használata által még elavult bajokban is eléretnek, jól megalapított és elterjedett híret kétségbevonhatatlanul igazolja. 1191 (6—6)

A csomagok ára 50 kr. és 1 frt. használati utasítással együtt. Központi küldeményező raktár: PESTEN TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész urnálkirály-utca 7-ik szám alatt.

Továbbá kapható PESTEN: Jezovits M. udvari gyógyszerésztárában, a Lipót-városban, a három korona- és marokkó-utca sarkán. — A „szent háromsághoz“ címzett városi gyógyszerésztárában a városbáthéren és Emresz K. a váci-utczában az „arany oroslánhoz“ és ugyanannál az uri-utczában a „két matrózhoz“ címzett üzletében. — Botka és társánál a nagymező-utca 45. sz. a. — Budán: Pichler Győző kir. udv. gysz. A Krisztinavárosban Wlasehek E. gysz. A Tabánban (Rácováros): Ráth P. gyógyszerész fő-utca. Aradon: Szarka J.-nál. — B.-Ujfalun: Vass Jenő. — Békés-Csabán: Biener B. — Debreczenben: Dr. Róthschek V. E. — Duna-Földváron: Nádhera P. — Egerben: Plank Gy. Schüttg J. és Köllner Lőr. gysz. — Eperjesen: Isépy Gy. — Ersekújvárott: Conlechner J. — Esztergomban: Kégl L. — Gyöngyösön: Kocianovich J. — Győrött: Lehner F. — Hajóson: Faller J. postamester urnál. — H.-M.-Vásárhelyt: Wolf V. — H.-Szoboszlón: Beszedes J. — Hőgyészen: özv. Fischer Kr. gysz. — Jólsván: Maléter Albert. — Kassan: Koregtó A. és Wandraschek Károly. — Késmárkon: Generaisch C. A. gysz. — Komáromban: Grötschel Zsigmond. — Léván: Boleman Ede. — Makón: Weil M. — Miskolczon: Dr. Csáthi Szabó J. — M.-Szigeten: Héder L. — Mohácscon: Pyrker Gy. gysz. — N.-Kauzán: Wajdits J. — N.-Szombaton: Pántotsek R. — N.-Váradon: Huzella M. — Nyirbathoron: Sztruhár J. — Nyiregyháza: Kovács S. — Pakson: Malatinszky S. — Pécsen: Sipőcz J. — Pozsonyban: Pistóry B. — Rimaszombatan: Hamaliár K. — Rozsnyón: Pósch J. és Hirsch J. N. — Sopronban: Bock Gy. — Szabadkán: Bugárszky S. és König S. — Szathmáron: Jurascakó D. — Sz.-Fehérvárott: Braun J. — Szombathelyen: Fillich F. — Temesvárott: Pecher J. E. és Quiriny A. gysz. — Técsőn: Ágoston Gy. — Ungvárott: Okolicany J. — Vasvárt: Árády F. és Rössas A. — Verszten: Flam L. és Mazsány J. — Vepelétén: Meráitz J. — Veszpremben: Ferenczy K. — Zágrábban: Mitlbach Zs. — Zircen: Tejfel J.

Bécsben: Plebán F. Xav. gyógyszerész urnál a régi tábóri gyógyszerésztárában István-tér Nr. 1. — Dr. Girtler gysz. Freung Nr. 7. — Wisinger F. az „arany sashoz“ címzett gyógytárában, a Schwarzenberg-téren. Prágában: Fürst J. — Grázban: Dr. Grablovitz V.-nál.

Erdélyország. Kolozsvárott: Binder K. gysz. — Brassón: Fabick E. és Gyertyánffy J. és fiainál. — Hátszegen: Mátéfi B. gysz. — Magyar-Láposon: Breuer P. gysz. M.-Vásárhelyt: Bucher M. — N.-Szebenben: Zöhner L.F.-nél. — Szászváros: Rekert K. E.

Főraktár: Bukovinában: Czernovitzban Schnirch J.-nál. — Moldvaországban: Jassiban: Jassinski A. gyógyszerésznél.

A t. cz. gyógyszerész és kereskedő urak, kik raktárt elvállalni hajlandók lennének, felszólítatnak, miszerint e részbeni ajánlataikat ezen gyógyszer készítőjéhez FORTY LÁSZLÓHOZ címelve: Budára (Krisztinaváros, Gellérthegy-utca 49. sz. a.) beküldeni sziveskedjenek, ki megrendeléseket is pontosan teljesít.

Vidéki bérmentes levelek általi megrendelések az árak készpénzbeni beküldése, vagy postai utalvány, vagy utánvét mellett tüstént és legpontosabban teljesíttetnek.

Bizonyítvány.

Hogy fennevezett Forty név alatt ismeretes sebtapaszt nemcsak boldogult atyám, néhai Lenhossék Mihály, volt m. kir. helytartó tanácsos és Magyarország főorvosa, maga háziszéren használta, hanem másoknak is az elősorolt külbajok ellen ajánlotta; — továbbá: hogy ezen sebtapasz halála után is családunkban hasonló esetekben legjobb sikerrel használtatott, ezennel bizonyítja

dr. Lenhossék József, s. k. m. k. egyetemi tanár.

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten (egyetem-utca 4-dik szám alatt) megjelent és minden hiteles könyvkereskedőnél kapható:

Loskay Békény.

A nemzeti irodalom és műveltség története.

A legrégibb időtől a mohácsi vesztig.

Második kiadás. — (8-rét, VIII, 238 lap) füzve 1 ft.

Kiadó-tulajdonos: Heckenast Gusztáv. — Nyomatott saját nyomdájában Pesten 1872. (egyetem-utca 4-ik szám alatt).

Kollarits József és fia „YPSILANTIHOZ“

czimzett legelső

vászonruha gyári raktárban

váci-utczában Pesten,

kaphatók a legolcsóbb árakon s legnagyobb választékban

mindennemű kész fehérneműek férfiak, hölgyek és gyermekek számára.

Férfi-ingek, hollandi vagy irlandi vászomból 2 ft. 50 kr., 3 ft., 3 ft. 50 kr., 4 ft., 4 ft. 50 kr., 5 ft., 5 ft. 50 kr., 6 ft., 6 ft. 50 kr., 7 ft., 8 ft., 10 ft., 12 ft.

Ball ingek férfiak számára 3 ft., 3 ft. 50 kr., 4 ft., 4 ft. 50 kr., 5 ft. Himezetek 6 ft., 7 ft., 8 ft., 10 ft., 12 ft., 14 ft. egész 20 ftig.

Szines férfi-ingek, 1 ft. 50 kr., 2 ft., 2 ft. 50 kr., 3 ft.

Férfi-ingek fehér madapolanból 1 ft. 50 kr., 2 ft., 2 ft. 50 kr., 3 ft., 3 ft. 50 kr., 4 ft.

Férfi-gatyák vászomból, magyar, félmagyar vagy francia szabásban 1 ft. 75 kr., 2 ft., 2 ft. 25 kr., 2 ft. 50 kr., 3 ft., 3 ft. 50 kr.

Férfi-kraglik, kézelők, nyakkötők, kapeczák és mindennemű vászon- és battiszt-zsebkendők.

Női ingek vászomból egyszerűen 2 ft. 25 kr., 2 ft. 50 kr., 3 ft., 3 ft. 50 kr., 4 ft., 5 ft. himzetek 3 ft., 3 ft. 50 kr., 4 ft., 4 ft. 50 kr., 5 ft., jobban himzetek 6 ft., 7 ft., 8 ft., 10 ft., 12 ft., 14 ft., a legújabb francia divat szerint 4 ft., 4 ft. 50 kr., 5 ft., 6 ft., 7 ft., 8 ft., 9 ft., 10 ft., 12 ft.

Női haló-corsek 1 ft. 85 kr., 2 ft. 2 ft. 25 kr., 2 ft. 50 kr., 2 ft. 75 kr., 3 ft., 3 ft. 50 kr., 4 ft., 4 ft. 50 kr., 5 ft., 6 ft., egész 12 ftig.

Női vall-fűzők francia alakban 1 ft. 50 kr., 2 ft., 2 ft. 50 kr., 3 ft., 3 ft. 50 kr., 4 ft., 4 ft. 50 kr.

Női alsósoknyak és nadragkak perkaiból, chiffonból, schnürl és piquetbarchet, éjjeli és negligé-főkötők, kapeczák cezrnából, pamut, gyapot és mindennemű vászon- és battiszt-zsebkendők.

Flu ingek vászomból, madapolanból és szinesek is a legjutányosabb árakon, ugyszintén gatyák és kapeczák.

Leánya- ingek kivárva vagy egyszerűen, corsettek, nadragkak és kapeczák.

A legnagyobb választékban bellel alsó-ingek és nadragok urak és hölgyek számára, ugyszintén mindennemű téli szükségletek, legújabb flanel- ingek és shawlok.

Továbbá ajánljuk nagy raktárunkat, rumburgi, hollandi s irlandi vászomból, darabját 25, 27, 28, 30, 32, 35, 38, 40, 50, 60 egész 120 ftig.

Creas-vaszon 12 ft., 12 ft. 50 kr., 13 ft., 14 ft., 15 ft., 16 ft., 17 ft., 18 ft., 20 ft. egész 25 forintig. 1209 (5—8)

Török-kendő-kendők tucuzját 5 ft. 80 kr., 6 ft. 90 kr., 7 ft. 50 kr., 9 ft. 50 kr., 10 ft., 12 ft., egész 20 ftig.

Asztalkendők tucuzját 5 ft., 5 ft. 50 kr., 6 ft. egész 12 ftig.

Szines canefas ágyneműeknek 9 ft., 10 ft., 11 ft., 12 ft., 13 ft. egész 16 ftig.

Asztalkendők és kiegészítők damasztból 6, 12, 18 és 23 személy számára.

Függönyök a legnagyobb választékban 4 ft., 5 ft., 6 ft., 7 ft., 8 ft., 9 ft., 10 ft., 12 ft., 14 ft., 15 ft. párja.

Asztal- és agyterítők, kávé-abroszok és szervettek.

Menyasszonyi-hozomány-kiállítások 200 frttől 2000 forintig, kész fehérneműekben és vászonárkuban a legnagyobb választékban kaphatók. Kimerítő árjegyzékeket kívánatra bérmentesen megküldjük.

Levélbeli megkeresésekre még az nap, melyen megkapjuk, expedáljuk, és csomagolási díjt nem számítunk.

A nép és az ifjuság számára.

Képes kiadás, 50 krajczár egy-egy kötet. ezen czim alatt:

MESEKÖNYV.

- I. Don Quichote kalandjai.
II. Mokandah, vagy a fiatal indián főnök.
III. Csontos Siegfried. Szép Meluzina.
IV. Robinzon Crusoe élete és kalandjai.
V. Oktávián császár. Ereszt herceg.
VI. Fortunátus és fia.
VII. A Xa Xa barlangi lakat. Szent Genovéfa története.

Kapható minden könyvtárban.

Huile balsamique (balsamos-olaj).

jónak tapasztalt s a legnagyobb tekintélyek által számtalan bizonyítványokkal igazolt szer a fül-féreg-rákfene ellen, vadász és vizslakutyáknál. 1 üveg ára 2 ft. 25 kr. a é.

Life preservers, Pills for dogs. (kutyá-lapdacsok.)

Egy hírneves angol állatorvos által 30 éven át használt kutyá-lapdacsok nemcsak előmozdítják a fül-rákfene gyorsabb gyógyulását, — hanem megóvják, a kutyákat minden máségyéb betegségekétől, u. m. nehézkőr, vidatknak, kövszénny-rüh-től, az eb-düh ellen pedig a legnagyobb sikerrel használható. 1185 (5—6)

Egy skatulya ára 1 ft. 10 kr.

Bérmentes levelek által megrendelhető: Bittner Gyula gyszerésznél Gloggniczban.